MODRANSKÉ zvesti
Vydáva Kultúrne centrum Modra
Ročník XXIX Číslo 12 December 2021

Vianočné zastavenie...

Milí Modrania, Kraľovania, obyvatelia Harmónie a Piesku, je obdobie adventu. Doba, kedy sa vám pravidelne prihováram ako primátor mesta. Prichádza koniec roka – roka, ktorý niektorým priniesol radosť, či nádej, iným sklamanie i smútky. Každý koniec nesie so sebou vždy čosi nové a ja pevne dúfam, že nový rok bude rokom lepším, prinesie nové príležitosti, pokoj a hlavne zdravie pre všetkých v našej mestskej komunite i na celom Slovensku. To, čo sa nám zdalo kedysi banálne a všedné, sa stáva zrazu dôležitejším, ba až existenciálnym. Tak veľmi by sme si priali nadýchnuť sa slobodne bez toho, aby sme zvierali v rukách respirátory, ktoré sme pred pár rokmi vídali iba v katastrofických filmoch, či príbehoch z nemocničného prostredia. Tak radi by sme sa stretali s priateľmi pri debatách, zabavili sa na koncertoch, plesoch, oddýchli si v kinách...

Spisovateľ Pišta Vandal Chrappa v jednej zo svojich posledných esejí uviedol, že človek musí dozrieť ako jabĺčko na to, aby objavil podstatné veci. Mám pocit, že posledný rok bol akousi skúškou nás všetkých, našich priorít, vlastnej zodpovednosti, ohľaduplnosti a vzájomného rešpektu. Mnohí z nás dozreli vo svojich rozhodnutiach a postojoch, naopak sú stále medzi nami aj takí, ktorým sa to nedarí. Nečudujem sa im, keď vidíme ako sa správajú elity a ľudia, ktorí by nás mali cez túto neľahkú dobu čo najbezpečnejšie previesť, ale aj tí, ktorí sa na to chystajú v ďalšom období. A tak sa z nás mnohých stávajú sudcovia aj advokáti, architekti, aktivisti rôzneho druhu, ekológovia, či lekári. Nechcem nikoho súdiť, pretože rozumiem a viem, čo robí s ľuďmi strach a neistota. Nesúhlasím však so vzájomným obťažovaním, neúctou a osočovaním, ktorého sme dennodenne svedkami. Spoločnosť už dlho nebola taká rozhádaná a agresívna. Verím, že sa nenaplní katastrofický výrok Thomasa Hobbsa „človek, človeku vlkom“ a každý z nás v sebe nájde kus ľudskosti a spolupatričnosti. Prichádzajú Vianoce, obdobie, kedy posúvame vlastné hranice, sme štedrejší a vnímavejší, snažme sa v tomto období pomôcť tým, ktorí to potrebujú. Mnohí stratili príbuzných, ocitli sa bez zamestnania alebo sú bez pomoci uväznení vo svojich príbytkoch. Pomôžme týmto ľuďom v núdzi zbierkami, zabezpečením ich hmotných potrieb, finančne alebo aj slovami podpory. Veď Modrania sa vedeli vždy zomknúť. V rokoch neúrody, počas kríz, svetových vojen i pri pohromách držali spolu, zbierali potraviny, teplé kabáty pre chudobných, podporovali deti v miestnom sirotinci, či ukrývali židovské rodiny. Sme to stále my, ktorí tvoríme túto komunitu, poznáme sa, sme vzájomne rodinne, či priateľsky previazaní, vidíme si do kuchýň. Verím, že zostaneme verní tomuto odkazu. Naše mesto je malé, žili a žijú v ňom však skvelí a šikovní ľudia!

Milí spoluobčania, želám vám požehnané sviatky, aby ste mali čistú myseľ a otvorené srdcia, aby váš štedrovečerný stôl bol bohatý a prestretý pre všetkých blízkych, ktorí sa potrebujú posilniť a empatia a ľudskosť, aby sa stali našou silnou stránkou a výsadou.

Juraj PETRAKOVIČ,
primátor Modry

FOTO: LUCIA MANDINCOVÁ

Žiadosti o dotácie z rozpočtu mesta podávame elektronicky

Opäť je tu možnosť požiadať o dotáciu z mestského rozpočtu. Podmienky pre ich poskytnutie a zúčtovanie upravuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 11/2020.

Elektronické podávanie žiadostí

Ak chcete požiadať o dotáciu, nezabudnite tak urobiť do 31. 1. 2022 alebo v priebehu roka, najneskôr do 31. 8. 2022. O poskytnutie dotácie v zmysle daného VZN môže požiadať fyzická osoba – podnikateľ alebo právnická osoba – podnikateľ so sídlom alebo trvalým pobytom v Modre. O dotáciu sa môže tiež uchádzať osoba, ktorá pôsobí na území mesta či tu poskytuje služby. Záujemca vyplní žiadosť elektronicky (príloha č. 1 k VZN č. 11/2020) cez dotačný systém mesta na stránke https://modra.egrant.sk. Komisia prerozdelí finančné prostriedky medzi žiadateľov a svoje stanovisko navrhne MsZ na schválenie.

Nezabudnime na nasledovné

Už pri registrácii je potrebné zadať oblasť, z ktorej má byť dotácia poskytnutá. Po zaevidovaní sú žiadosti rozdelené do komisií. Ak nemáte možnosť požiadať o dotáciu elektronicky, je potrebné ju doručiť v papierovej forme do podateľne mestského úradu najneskôr do 31. 1. 2022, čo je posledný pracovný deň pred uplynutím lehoty.

Čo musí žiadosť obsahovať

V žiadosti nesmie chýbať IČO, informácie o účele dotácie, celkové náklady, výška požadovanej dotácie, voľba oblasti, z ktorej má byť dotácia poskytnutá. Nezabudnime tiež na vyčíslenie predbežných nákladov, zoznam a počet členov žiadateľa (pre dotácie v oblasti športu). Spolu so žiadosťou je potrebné dodať elektronicky aj súvisiace dokumenty ako:

- čestné vyhlásenie, že žiadateľ nemá záväzky voči štátu, daňovému úradu, poisťovniam a nie je v likvidácii, nie je voči nemu vedené exekučné ani konkurzné konanie, nebol proti nemu zamietnutý návrh na vyhlásenie konkurzu pre nedostatok majetku (predpísaná forma čestného vyhlásenia je nová príloha č. 4 k VZN č. 11/2020),
- spôsob propagácie mesta ako podporovateľa danej aktivity,
- meno, priezvisko, funkcia a podpis žiadateľa alebo osoby oprávnenej konať v jeho mene, vrátane adresy, telefónneho čísla a e-mailu. Nepriložením daných dokumentov sa celý proces spracovania každej žiadosti predlžuje.

Výhody elektronického podania

Žiadosť podávame z pohodlia domova a šetríme tak životné prostredie. Výhodou je aj odbúranie rozsiahlej byrokracie. Ak boli medzičasom už na MsÚ prijaté žiadosti o dotáciu na rok 2022, ekonomický úsek vyzve žiadateľov, aby svoje žiadosti nahrali aj cez stránku modra.egrant.sk.

Všetky potrebné informácie k podávaniu žiadostí poskytne Lucia Valachovičová z mestského úradu na tel.č.: 033/6908 310 alebo prostredníctvom mailu: lucia.valachovicova@msumodra.sk.

Tatiana MACHÁČOVÁ, hlavná ekonómka

Ako pokračuje zabezpečenie mestskej veže?

Mestská veža pri kostole sv. Štefana Kráľa je nepochybne dominantou mesta, ktorá sa nad Modrou vypína od r. 1635. Jej strážna funkcia súvisela s panoramatickým rozhľadom, vďaka ktorému strážcovia dovideli nielen za mestské brány, ale aj na ďalšie strážne body. Z ochodze tiež zvukom bubna ohlasovali blížiace sa otvorenie či zatvorenie vstupných brán do mesta.

Dnes je mestská veža majetkom mesta a postupne sú na nej vykonávané stavebné úpravy a udržiavacie práce. Po nátere fasády, oprave drevených okeníc, nátere hodín v predchádzajúcich rokoch zabezpečujeme v spolupráci so Službami Modra niekoľkokrát počas roka čistenie interiéru.

Ako uvádza Miroslava Kišoňová, referentka pre cestovný ruch: *„Mesto Modra vyhlásilo dobrovoľnú zbierku, ktorej cieľom bolo zabezpečiť údržbu a sprístupnenie mestskej veže pri kostole sv. Štefana Kráľa. Konanie zbierky prebiehalo od 1. 9. 2019 do 31. 8. 2020 a počas tohto obdobia prispeli obyvatelia Modry, okolitých miest a obcí či zahraniční návštevníci celkovou sumou 1747,98 €. Našim cieľom bola oprava osadenia existujúceho hromozvodu i zabezpečenie aktuálneho statického posudku mestskej veže. Obe aktivity sme v priebehu druhého polroka 2021 zaistili a na základe odborného posúdenia budeme s Krajským pamiatkovým úradom komunikovať navrhnuté práce a opatrenia. Veríme, že napriek aktuálnym výpadkom materiálov sa nám podarí v priebehu budúceho roka uskutočniť nevyhnutné práce v priestoroch mestskej veže“.*

Tomáš STEINHÜBEL, Referát správy majetku – budov mesta

Redakčné uzávierky v roku 2022

19. 1., 16. 2., 16. 3., 13. 4., 11. 5., 15. 6., 13. 7., 17. 8., 14. 9., 12. 10., 9. 11., 7. 12.

(red)

Covid-19: testovanie v decembri a januári

Súkromný poskytovateľ zdravotnej služby spoločnosť RMHC 1, s.r.o. prevádzkuje aj počas decembra 2021 a januára 2022 mobilné odberové miesto v Modre. Nájdete ho na parkovisku pred Športovou halou na Komenského 1/A.

Odberový tím má prevádzkový čas od pondelka do soboty (vrátane)od 10.00 – 14.00 a 14.30 – 18.30 hod. Posledný odber sa vykonáva vždy 15 minút pred prestávkou a 15 minút pred koncom prevádzových hodín. Prevádzkový čas počas sviatkov 1. a 6. januára bude spoločnosťou upresnený a občanom oznámený prostredníctvom FB, webu, SMS kanálu a rádia.

Otestovať sa môžete antigenovým testom z nosa za 10 eur. Na testovanie je možné využiť tiež rezervačný systém s objednávkou na konkrétny termín cez https://royalmedic.rychlejsie.sk/#/register. Výsledok testovania bude oznámený sms správou a e-mailom, prípadne v papierovej podobe vystavený priamo na mieste. Kontakt na centrálu spoločnosti: 0948 260 535.

(red)

Zmeny v zbere rozložiteľného Bio odpadu v budúcom roku

Z dôvodu povinností, ktoré mestu vyplývajú z nových právnych predpisov v odpadovom hospodárstve platných od 1. 1. 2022 na zabezpečenie zavedenia a vykonávania zberu triedených zložiek komunálnych odpadov – biologicky rozložiteľného odpadu bolo novelizované Všeobecne záväzné nariadenie o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území Modry.

V súvislosti s povinným zberom triedených zložiek komunálneho odpadu – biologicky rozložiteľných odpadov (Bio odpad, kuchynský odpad, použité jedlé oleje a tuky) by malo mesto Modra od 1.1. 2022 zabezpečiť nulovú donáškovú vzdialenosť pre zber týchto triedených zložiek od bydliska obyvateľa v individuálnej bytovej výstavbe. To znamená zabezpečiť zber uvedených vytriedených zložiek prostredníctvom vlastnej nádoby z každej jednej domácnosti v rodinnom dome. V prípade komplexnej bytovej výstavby je postačujúce zabezpečiť zber biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu prostredníctvom nádob umiestnených vedľa nádob na zber zmesového odpadu, čo sa realizuje od 1. 7. 2021. Z dôvodu ekonomickej neúnosnosti zavedenia zberu biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z rodinných domoch prostredníctvom vlastnej nádoby, teda formou od dverí k dverám, si mesto Modra uplatnilo výnimku. To znamená, že povinnosť zaviesť a zabezpečovať vykonávanie triedeného zberu komunálneho odpadu pre biologicky rozložiteľný kuchynský odpad sa nevzťahuje na tú časť obce, ktorá preukáže, že 100 % domácností kompostuje vlastný odpad.

Z toho uvedeného vyplýva, že zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu z domácnosti v individuálnej bytovej výstavbe bude od 1.1 2022 zabezpečený donáškovým spôsobom, tak ako doteraz na určených stanovištiach, prostredníctvom 240 litrových nádob ako aj formou umiestnenia kuchynského odpadu do vlastných kompostovacích zásobníkov.

V roku 2022 mesto zavádza zber použitých olejov a tukov z rodinných domov prostredníctvom 3l uzatvárateľnej nádoby (vedierko) s vývozným harmonogramom (približne 1x za 6 týždňov). Samotný zber ako aj dodanie vedierok zabezpečí spoločnosť, ktorá bude v roku 2022 vykonávať zber tejto vytriedenej zložky. Kompostovacie zásobníky bude mesto distribuovať pre obyvateľov, ktorí ich doposiaľ nemajú, v priebehu 1. polovice budúceho roka.

Rovnako aj vedierka na zber použitých jedlých olejov a tukov. Bližšie informácie k téme už čoskoro.

Katarína RUŽEKOVÁ POLTÁRSKA, MsÚ Modra

Zberný dvor počas sviatkov

Počas nadchádzajúcich vianočných a novoročných sviatkov bude Zberný dvor na Dolnej 144 v nasledovných dňoch zatvorený: 24. 12., 25. 12., 31. 12. 2021 a tiež 1. a 6. 1. 2022. **(red)**

Vývoz odpadov

Vzhľadom na prebiehajúce verejné obstarávanie dodávateľa na Zber, prepravu a zhodnotenie komunálnych odpadov na území mesta, nebolo možné do uzávierky MZ 12/2021 zverejniť harmonogramy vývozu odpadov. Verejnosť bude o termínoch včas informovaná. **(krp)**

Nové priestory pre mestské verejnoprospešné služby

Devätnásteho júla tohto roka začala mestská spoločnosť Služby Modra 1. etapu rekonštrukcie areálu Starej mestskej kotolne na Dolnej ulici pri zbernom dvore. Rekonštrukcia pozostávala z komplexnej obnovy haly, ktorá slúžila ako niekdajší sklad uhlia a prízemia administratívnej časti. Práce boli realizované na základe projektu obnovy areálu, ktorý mesto Modra obstaralo ešte v roku 2012. Zrenovované priestory budú slúžiť ako sídlo Verejno-prospešných služieb mesta (bývalé technické služby), ktoré 30 rokov sídlili v areáli tehelne pod rybníkom v už značne nevyhovujúcich podmienkach.

Počas obdobia štyroch mesiacov bola zateplená strecha oboch budov, ktoré boli predmetom rekonštrukcie, boli obnovené fasády, vnútorné povrchy a podlahy, omietky, podhľady, sociálne zariadenia, bolo vybudované nové zázemie – šatne, sprchy a kancelária. Kompletnou výmenou prešla aj elektroinštalácia, bleskozvody a kúrenie budov. Celkové náklady na túto prvú etapu predstavovali takmer 292 000 eur bez DPH a boli financované komerčným úverom.

Práce boli ukončené v novembri a 3. decembra 2021 boli priestory slávnostne odovzdané do užívania. Štrnásť zamestnancov VPS tak mohlo začať s postupným sťahovaním techniky a zariadení z doterajších priestorov tehelne. Zámerom mesta a mestskej spoločnosti je v budúcnosti dokončiť obnovu druhej haly v areáli a v ďalších fázach aj poschodia administratívy a exteriérových plôch.

Jakub LIŠKA, konateľ Služby Modra, s.r.o.

FOTO: JANA KUCHTOVÁ, 2X

Vďaka Nadácii EPH revitalizovalo mesto ihrisko na Podhorskej ulici

Nadácia EPH

Obnovy sa dočkalo aj detské ihrisko na Podhorskej ulici. Celé roky je využívané obyvateľmi. Je miestom oddychu rodičov a hrania sa detí. Ihrisko má výbornú polohu, ako jedno z mála ihrísk v meste sa nachádza pod korunami stromov, čo je vyhovujúce najmä v horúcom letnom období. Revitalizácia tohto verejného priestoru, parku s detským ihriskom, má spoločenský význam pre všetkých obyvateľov a vďaka finančnej podpore Nadácie EPH vo výške 10 000 eur môže byť naďalej vyhľadávaným miestom v meste.

Pôvodné hracie prvky, ktoré boli v priestore osadené už majú svoju životnosť za sebou. Boli značne opotrebované a bolo nevyhnutné ich vymeniť a nahradiť novými, spĺňajúcimi všetky bezpečnostné normy pre detské ihriská. S prihliadnutím na rozsah prác a finančné možnosti mesta sa detské ihrisko revitalizovalo vo viacerých etapách. V prvej etape boli na ihrisko doplnené žiadané hracie zostavy pre najmenšie deti. Práce spojené s odstránením nefunkčných prvkov, ako aj búranie betónových základov po demontovaných hracích prvkoch, odvoz a likvidáciu odpadu vykonalo mesto svojpomocne a na vlastné náklady. Nové hracie prvky dodal a nainštaloval vysúťažený dodávateľ, bola splnená podmienka dodržania potrebných noriem pre inštaláciu detských ihrísk. Drobné pomocné a revitalizačné práce boli vykonané s dobrovoľníckou pomocou modranskej komunity a občianskych združení Amavet 944 Impulz a OZ Pro Impulz. Poďakovanie za spoluprácu patrí každému, kto pomohol a priložil ruku k dielu. Vďaka spoločnej aktivite sa budú môcť už na jar hrať naše deti na ihrisku bezpečne. **(red)**

FOTO: ARCHÍV MESTO MODRA, 2X

Predĺžili sme lávku na Zochovej chate v smere na rozhľadňu

Príroda, vzácne druhy rastlín a živočíchov, spolu s rozsiahlymi možnosťami športového vyžitia prilákajú celoročne do Modry množstvo návštevníkov i domácich turistov túžiacich vymeniť mestské prostredie za prírodné a oddychovať.

V roku 2019 osadilo mesto v rámci projektu Nemonet nové drevené prvky ako ležadlá, altánky či drevenú lávku. Práve tá je neoddeliteľnou funkčnou súčasťou obľúbeného náučného chodníka Lesy Malých Karpát a zároveň pomerne vyťaženej turistickej trasy na rozhľadňu Alexandra Filípka. Drevená lávka uľahčuje prechod cez lesný prameň na červenej turistickej značke pod Astronomickým a geofyzikálnym observatóriom. "Rozтápajúci sneh počas uplynulej zimy, výdatnejšie dažde i podnety od miestnych a turistov motivovali mesto k predĺženiu drevenej lávky. Na tento účel sa nám podarilo získať individuálnu dotáciu z Bratislavského samosprávneho kraja vo výške 3000 eur", povedala Alena Bednárová z Oddelenia riadenia projektov mesta Modry. Pri výrobe lávky kládol správca lesoparku Matej Kratochvíla dôraz na pevnosť, odolnosť, stabilitu a tiež estetickú stránku. "S prihliadnutím na uvedené faktory boli na výrobu konštrukcie použité dubové podvaly. Nášľapná vrstva lávky je zhotovená z červeného smreka. Predĺženie lávky je vyhotovené z rovnakých materiálov v dĺžke 32m dostatočnej na to, aby sme prekryli novú polohu koryta lesného prameňa a eliminovali tak do budúcnosti potrebu jej ďalšieho predlžovania", dodáva projektová manažérka.

Cieľom vybudovania lávky bolo zvýšiť komfort a bezpečnosť prechádzajúcich, ktorí využívajú túto stredne náročnú turistickú trasu celoročne.

Ako Alena Bednárová dodala, mesto Modra sa aj v nasledujúcom období bude uchádzať o podporu trvalo udržateľného rozvoja turizmu v Modre a v jej rekreačných oblastiach so zameraním na bezpečnosť a komfort pre všetky vekové kategórie.

Projekt finančne podporil Bratislavský samosprávny kraj.

(ab, red)

FOTO: ZUZANA TICHÁ

Lipová alej bola obnovená vďaka podpore BSK

BRATISLAVSKÝ KRAJ

Stromy v lipovej aleji majú vysokú spoločenskú a historickú hodnotu. Zámerom aktuálnej revitalizácie bolo odborné ošetrenie, ktoré predĺži ich životnosť, ako aj súvisiaca okolitá výsadba. Na obnovu aleje sa podarilo mestu Modra získať finančné prostriedky vo forme grantu z Bratislavskej dotačnej schémy pre rok 2021 v oblasti Ochrany životného prostredia a rozvoja vidieka vo výške 14 500 eur.

Odborné ošetrovanie stromov je dôležité

Lipová alej v Modre je vyhľadávaným miestom vychádzok či vstupu do miestneho národného cintorína. Ako povedala Kristína Čechová z Referátu životného prostredia: *„Výsadba v našej aleji, ktorá pozostáva z lipy malolistej a lipy veľkolistej plní nenahraditeľnú ekologickú, hygienickú a architektonicko–estetickú funkciu. V neposlednom rade má vysokú historickú hodnotu. Najstaršie stromy si vyžadujú špeciálnu pozornosť, aby sme ich rast zachovali čo najdlhšie. Z dôvodu vysokej hustoty automobilovej premávky v blízkosti stromov a veľkého počtu obyvateľov, ktorí lipovou alejou prechádzajú je pravidelné ošetrenie stromov v tejto lokalite nevyhnutné“*. V rámci podporeného projektu bol vykonaný zdravotný rez, bezpečnostný rez, ako aj lokálna redukcia korún stromov.

Vďaka deťom z MŠ SNP sú v aleji vtáčie búdky

Po ošetrení boli do korún stromov umiestnené vtáčie búdky, ktoré venovali mestu a jeho obyvateľom deti spolu s rodičmi z Materskej školy SNP. V rámci súťaže o najkrajšiu búdku vyrobili 44 búdok a kŕmidiel ktoré rozdelili a osadili v rámci areálu MŠ a Lipovej aleje. *„Deťom, rodičom aj pani riaditeľke a pani učiteľkám srdečne aj touto cestou ďakujeme. Je dôležité učiť našich najmenších od raného veku kladnému vzťahu k prírode a životu v nej. Búdky sú krásne a detičky šikovné“*, dodáva Kristína Čechová.

Nové kvetnaté lúky sú odolnejšie

Okrem ošetrenia pôvodných vzrastlých stromov bola zrealizovaná aj výsadba nových drevín, ako aj založené kvetinové s 88 druhmi kvetov a rastlín. Tou mesto reflektuje na súčasnú zmenu klímy. Kvetnaté lúky sú menej náročné na kosenie ako trávnaté porasty, v letných horúčavách sú odolnejšie voči strate vlhkosti, vysychaniu a menej sa prehrievajú. Nájdu tu útočisko rôzne druhy hmyzu a opeľovače, ktoré v nízko kosených trávnikoch neprežijú.

FOTO: BSK

Vodozádržné opatrenia aj vyčistenie trávnika

V okolí verejných toaliet pri vstupe do cintorína boli realizované aj vodozádržné opatrenia smerom z budovy a z priľahlej trafostanice. Jestvujúce trávnaté plochy boli vyčistené nielen od suchých drevín, ale aj od nahromadeného odpadu. Bola doplnená zemina a vysiata tráva. Záverom Kristína Čechová dodáva: *„Radi by sme požiadali občanov o súčinnosť a spoluprácu. Prosím, nevstupujte na čerstvo vysiate plochy, aby tak mali šancu sa ujať. Musím podotknúť, že i keď mesto vynakladá nemalé finančné prostriedky na obnovu a úpravu zelene, často sme svedkami konania jednotlivcov, ktorí nám ničia vysiate trávnaté plochy. Skôr než stihne mladý trávnik vyrásť, je ušliapaný a rozjazdený od bicyklov a áut. Prosíme preto o rešpektovanie našej snahy a o rešpektovanie prírody okolo nás“*. **(red)**

Obnovený pamätník oslobodenia v parku

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

Rekonštrukčné práce na obnove pamätníka venovaného padlým v II. svetovej vojne v parku pred Kultúrnym domom Ľ. Štúra v Modre sú ukončené. Mesto Modra na stavbu získalo finančný príspevok z Ministerstva vnútra SR vo výške 7200 eur.

Hlavným zámerom rekonštrukcie bolo zamedziť ďalšiemu znehodnocovaniu tohto diela s dôrazom, aby bol pamätník naďalej dôstojným pietnym miestom. V rámci prác bol z podstavca pamätníka odstránený poškodený mramor, pôvodný monolit bolo nutné zastabilizovať a vyrovnať novou betónovou vrstvou. Medzi prírodný obklad a betón bola nanesená hydroizolácia. Podstavec pamätníka je dnes už obložený novým mramorom. Hlavná časť pamätníka bola vyčistená a písmo citátu na zadnej strane bolo vyretušované. **(red)**

Výsadba zelene pokračovala i v tomto roku

Zeleň, starostlivosť o ňu a jej výsadba patrí medzi priority mesta Modry. Počas roka sa vysádzajú nové dreviny a skráši ľuje sa tak spoločné prostredie.

„Túto jeseň sme vysadili celkovo 16 nových stromov v meste a 15 na Piesku. Tento rok mesto rozsah výsadieb prispôsobilo najmä svojim možnostiam ohľadne zabezpečenia následnej starostlivosti a to najmä vo forme polievania", vysvetľuje Kristína Čechová z mestského úradu. Pre mesto zabezpečujú polievanie vysadených drevín Služby Modra. Pre lepšiu efektivitu závlahy mesto zakúpilo a inštalovalo k mladým vysadeným stromom 200 závlahových vakov. Okrem vysadených stromov mesto polieva aj plochy s okrasnými krami, tiež záhony a nádoby s trvalkami a letničkami.

Vysádzalo sa aj na verejných priestranstvách. Začiatkom roka to boli dve lipy malolisté a založený záhon ruží pri súsoší Ľ. Štúra na námestí. *„V nadväznosti na pripravovaný projekt rekonštrukcie lipovej aleje a obnovy predpolia cintorína na Dolnej ulici bola vykonaná revitalizácia okolia pomníka Samuela Zocha. Boli odstránené prestarnuté kry, upravená okolitá plocha, bol založený nový trávnik a vysadené okrasné kry",* pokračuje Kristína Čechová. Do trávnatej plochy pri soche S. Zocha boli vysadené dve lipy.

Ďalšie dreviny boli vysadené pri novom chodníku a pri parkovacích miestach na Hrnčiarskej ulici. Výsadba bola realizovaná ako kompenzácia za dreviny, ktoré bolo z dôvodu rekonštrukcie nutné vyrúbať. V križovaní ulíc Hrnčiarska a SNP vzniknú dva nové záhony s okrasnými trávami, do ktorých boli vysadené dve okrasné hrušky. V súčinnosti a po komunikácii s Krajským pamiatkovým úradom Bratislava sa mestu podarilo získať súhlas na obnovu uličného stromoradia v hornej časti Štúrovej ulice od prechodu pre chodcov za sochou Ľ. Štúra k Hornej ulici. V prvej etape mesto pristúpilo k doplneniu stávajúceho uličného stromoradia, kedy na miesta po odumretých stromoch vysadilo 3 lipy. Nová vŕba a jarabiny zdobia parčík pri KD Modra a Dukelskú ulicu, dve lipy boli vysadené na Šúrskej a Hornej ulici. V Modre Piesku pribudlo 15 ovocných stromov. Vďaka podpore z Bratislavskej regionálnej schémy bola realizovaná obnova lipovej aleje, podrobnejšie v osobitnom článku. Mesto Modra plánuje s výsadbou stromov a zelene pokračovať aj v budúcom roku.

FOTO: LUCIA MANDINCOVÁ, 2X

(red)

Humans of Fjúžn – výstava v Zelenom lese

Pri príležitosti pamätného dňa 17. novembra, začatia prác na premene Zeleného lesa v Modre–Kráľovej sa 21. 11. uskutočnila vernisáž výstavy autorov Jany Gombikovej a Piotra Gąsku.

„Výstavné aktivity v Zelenom lese už 10 rokov prinášajú autorské výstavy fotografií (Jaroslava Žiaka – Hrdinovia, Juraja Mravca – Cena za slobodu a Alana Hyžu – Spiš – Tieňe a ozveny), ktoré sa snažia o zbližovanie ľudí, potrebu tolerancie a solidarity, upozorňujú na dehumanizáciu a jej katastrofálne následky", vysvetľuje Lea Lovišková, fotografka a kurátorka výstavy.

Jana Gombiková je slovenská fotografka, ktorá sa venuje prevažne subjektívnemu dokumentu a videu. Pracuje tiež ako redaktorka a scenáristka. Piotr Gąska je poľský fotograf, ktorý vo svojej tvorbe rozvíja dlhodobé dokumentárne projekty. V Londýne pôsobil ako asistent a fotograf na voľnej nohe pre rôzne časopisy a noviny. Jana a Piotr tvoria umeleckú dvojicu pod názvom Yolk. Spoločne žili a tvorili v Poľsku a Portugalsku. Aktuálne pôsobia v Trenčíne.

FOTO: LEA LOVIŠKOVÁ

Výstavu na Národnej ulici vedľa evanjelickej fary v Kráľovej si môžete prísť pozrieť do 30. 7. 2022. **(red)**

Z malokarpatskej pôdy

Zažite vinársky rok v Malokarpatskej oblasti – Top vinárskej turistickej destinácii na Slovensku. Ukážeme vám najdôležitejšie práce vo vinici a v pivnici tak, ako po sebe nasledujú chronologicky počas celého roka.

FOTO: MAREK DVOŘÁK, 2X

Lisovanie hrozna a stáčanie vína

Hrozno je po zbere konečne v pivnici a vinárovi sa začína ďalšia šichta. Bobule musí oddeliť od strapiny a potom jemne pomleté alebo celé putujú do lisu. Získaný mušt nechá deň-dva v nerezovom tanku, nech sa usadí sediment. Čistý mušt potom oddelí od sedimentu a nechá kvasiť vo fermentačných nádobách. Priebežne ho koštuje, hodnotí cukornatosť aj obsah kyselín. Vinár je skutočným pánom celého procesu, do muštu môže pridať čisté kultúry vínnych kvasiniek a pri teplote 15 až 20 stupňov riadiť fermentáciu. Po dokvasení môže mladé víno stočiť – oddeliť ho od kvasničných kalov a premiestniť do druhej nádoby. Celé je to alchýmia, termínom stáčania vie vinár ovplyvniť obsah zvyškového cukru, alkoholu a obsah kyselín. Dlhším ležaním na kvasniciach podporí hlbšiu štruktúru a plnosť vína. Naopak, ak chce ľahšie ovocné aromatické vína, musí stáčať skôr.

Kúpou vína z Malokarpatského regiónu pomáhate vinárskym rodinám zachovávať vinohradnícko-vinársku tradíciu v najstaršej a najrozsiahlejšej vinohradníckej oblasti na Slovensku.

Realizované s finančnou podporou Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky. **(zt)**

Na fotografiách: *Vinár Rariga ml. a Vinárstvo Rariga z Modry*

Láska a radosť sú ukryté v maličkostiach

V materskej škole SNP žijeme adventom. Už tradične sa zapájame do krásnej akcie „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“, kde sme v zmysle tejto aktivity naplnili nielen krabice od topánok darčekmi, ale i srdcia seniorov v Domove sociálnych služieb v Modre láskou. Darčeky deti doplnili kresbami a vianočnými pozdravmi. Veríme, že seniorov potešia a spríjemnia im Vianoce.

Ale i my v materskej škole sme tí, ktorí sú obdarovávaní. Aj tento rok vďaka projektu „Otvor srdce, daruj knihu“ Malokarpatskej komunitnej nadácie Revia zažiaria očká radosťou z novej knihy niekoľkým deťom z našej školy. Knižný dar poteší tých, ktorí by pravdepodobne knihu pod stromčekom nenašli. Veľmi pekne za všetky tieto deti Ďakujeme. **Beata KOZMONOVÁ, riaditeľka MŠ**

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

FOTO: VÍNO KMEŤO

Úspech Vína Kmeťo na svetovej výstave

Rodinné vinárstvo Víno Kmeťo z Modry sa aj tento rok úspešne zúčastnilo na medzinárodnej súťaži vín AWC Vienna 2021. V silnej konkurencii 12525 vín od 1641 výrobcov zo 44 krajín sveta získali dve zlaté a dve strieborné medaily. Úspešné boli vína: Hron r. 2019, suché a Alibernet r. 2019, suché získali zlatú medailu a Dunaj r. 2019, suché a Chardonnay r. 2020, suché získali striebornú medailu. Blahoželáme k úspechu! **(red)**

Rok 2021 v základnej škole Ľ. Štúra

Blíži sa záver kalendárneho roka 2021 a my opäť môžeme bilancovať. Aj školy majú za sebou veľmi náročné obdobie. Pandémia preverila ich schopnosť prispôsobiť sa nepredvídateľným okolnostiam. S takýmito situáciami sme sa stretávali aj v ZŠ Ľ. Štúra. Riaditeľka školy PaedDr. Zlatica Lišková musela neustále čeliť zložitým výzvam a neraz rýchlo reagovať na novovzniknuté situácie.

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Už začiatkom roka zostala väčšina žiakov doma na dištančnom vzdelávaní. Na vyučovacie hodiny sa podľa upraveného rozvrhu pripájali žiaci i učitelia. Školu nahradili počítače, tablety a smartfóny. Aby úplne neochladli sociálne vzťahy, museli sa učitelia sústrediť nielen na vzdelávanie, ale aj na rozvoj a posilňovanie emocionálnej a sociálnej stránky detí. Mnohé kompetencie učiteľov prešli aj na rodičov. Preto bola v tomto období ešte viac dôležitá spolupráca rodičov s vyučujúcimi. Tí poskytovali rodičom konzultácie, komunikovali aj so žiakmi a snažili sa im byť nápomocní. Takéto vyučovanie na diaľku si vyžadovalo svedomitú a dôkladnú prípravu. A tak učitelia dlhé hodiny trávili čas za monitormi, aby sa čo najkvalitnejšie pripravili na vyučovanie a čo najefektívnejšie odovzdali žiakom nové vedomosti.

Aj napriek spomenutému sa našej škole podarilo udržať vysoký vzdelávací štandard. Nesmierne nás teší, že v hodnotení Ineko naša škola patrí v rebríčku základných škôl Bratislavského kraja na 3. miesto. Obnovenie prezenčného vyučovania spojené s návratom do školy bolo tiež ťažké. Žiaci po dlhodobej izolácii pomaly stratili sociálne návyky, učitelia im museli podať pomocnú ruku a opäť budovať zdravú triednu klímu. Nápomocní žiakom boli všetci – vedenie školy, pedagógovia aj intervenčný tím, ktorý tvorí školská psychologička, špeciálna pedagogička a asistentky učiteľov. V jesennom období sa pandemická situácia opäť začala zhoršovať. Postupne sa zvyšovala pozitivita, ktorá sa nevyhýbala ani našej škole. A opäť bolo treba promptne reagovať na neustále sa meniacu situáciu. Niektoré triedy sa učili prezenčne, iné dištančne. Objavil sa aj nový spôsob vyučovania, tzv. hybridné vyučovanie, pri ktorom sa časť detí učila v škole a zvyšok sa učil doma cez vysielanie vyučovacích hodín z tried. Napriek stále sa meniacim okolnostiam sme aj túto výzvu úspešne zvládli. Nešlo by to však bez vzájomnej podpory, tolerancie a uvedomenia si, že všetci musíme ťahať za jeden povraz.

Momentálne sú žiaci druhého stupňa opäť doma. V tomto roku zasadli do školských lavíc naposledy 3. decembra 2021. Aby však neboli ukrátení o nádherné predvianočné zvyky, ktoré sa už dlhodobo tradujú v našej škole, posledný deň v škole bol pre nich slávnostný. Aj keď v miernom predstihu, ale predsa zažili návštevu Mikuláša so svojimi pomocníkmi anjelom a čertom. Na triednických hodinách mali rôzne aktivity zamerané na budovanie kolektívu a upevňovanie vzájomných rovesníckych vzťahov. Šiesteho decembra navštívil Mikuláš aj žiakov prvého stupňa a odmenil ich sladkou odmenou, pretože deti si ju zaslúžili za svoju pracovitosť, šikovnosť, cieľavedomosť a poslušnosť. Prezenčné aj dištančné vyučovanie bude v tomto roku ukončené 17. decembra. Od 20. decembra začínajú žiakom vianočné prázdniny.

Všetci však veríme, že v januári sa nezopakuje podobná situácia ako v tomto roku. Že sa školské vyučovanie opäť obnoví a my budeme môcť v škole privítať všetky deti.

Všetkým žiakom a rodičom touto cestou želáme pokojné prežitie vianočných sviatkov a veľa zdravia a úspechov v roku 2022. **(ms)**

Na dobré skutky je vždy čas

Čas Vianoc je vždy neopakovateľný. Aj my v ZŠ Vajanského 93 odratúvame dni do vianočných prázdnin a tešíme sa na darčeky a čas rodinnej pohody. Nie všetci však majú to šťastie stráviť Vianoce medzi svojimi blízkymi. Preto sme sa rozhodli pripraviť krabice plné lásky a darčekov pre našich starkých. V každej z nich je niečo sladké, niečo slané, niečo teplé, niečo mäkké, niečo voňavé, niečo pre zábavu, ale hlavne niečo zo srdca! Naše deti spolu s rodičmi pripravili nádherné darčeky pre seniorov v domovoch dôchodcov, za čo im zo srdca ďakujeme.

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Netradičné darčeky zo Základnej školy Vajanského v Modre dostanú aj ľudia v Keni. Detská organizácia Fénix organizuje zbierku nepoužívaných a nepoškodených dioptrických okuliarov pre ľudí v Afrike. Vedeli ste, že vaše staré okuliare majú v Keni hodnotu ročného platu? Aj takým spôsobom vieme pomáhať a zároveň myslieť ekologicky. Okuliare, ktoré sú aj u nás pomerne drahou zdravotnou pomôckou, nevyhodíme, ale posunieme ľuďom, ktorí si ich nemôžu dovoliť.

Marcela PECHOVÁ, riaditeľka ZŠ

Pokojné Vianoce všetkým

Modra a vianočný čas. Ani v túto zimu si nevieme sviatky pokoja predstaviť bez stromčekov. Ako býva zvykom, Modranov tešia viaceré vyzdobené stromy v meste, ale i v miestnych častiach. Aj v tomto roku prijalo mesto ponuku darovania veľkých ihličnanov, ktoré nám všetkým spríjemnia dni, idúc počas prechádzky Modrou. Zastavte sa pri nich a myslime na dobro Vianoc.

FOTO: LUCIA MANDINCOVÁ

Tohtoročné vianočné stromy pred katolíckym kostolom v Modre a na námestíčku pred Biolkou v Kráľovej venovala obyvateľom MUDr. Daria Bollardtová z Kellenbergerovej ulice. Stromy rástli v záhrade pani majiteľky v blízkosti rodinného domu. V oboch prípadoch ide o smrek pichľavý a o výrub vysokých drevín požiadala majiteľka z dôvodu ohrozovania jej obydlia. Vianočnú atmosféru nám umocňuje aj strom v parku pred KD Ľ. Štúra a vyzdobený stromček na detskom ihrisku Park hrania a oddychu na Vajanského ulici. K tomu nás pri srdci zahrejú aj mnohé svetlá a dekorácie zdobiace prevádzky našich podnikateľov. Vianočné stromy v tomto roku pre pandémiu rozsvecoval Mikuláš bez detí. S anjelom a čertom tak iba prešli mestom a pozdravili náhodných okoloidúcich.

Krásne Vianoce, milí Modrania. Spoločne si zaželajme veľmi veľa zdravia, pretože to je na prvom mieste. Prežite pokojné Vianoce a vykročte do nového roka 2022 tou správnou nohou.

Jana KUCHTOVÁ,
za redakciu a redakčnú radu MZ

Ako plynie čas v Mereme

Rok 2021 v Domove sociálnych služieb a zariadení podporovaného bývania Merema bol a je naplnený entuziazmom a vierou v pozitívny zajtrajšok. Každý deň je iný, s množstvom pestrých aktivít, ktoré spríjemňujú našim klientom bežný deň a uľahčujú neľahké chvíle, ktoré im život prináša. V zime sme počítali deň za dňom a trpezlivo čakali na malé krôčiky vedúce k uvoľneniu epidemiologickej situácie, aby sme sa mohli rozbehnúť do sveta. A stalo sa. Situácia sa začala uvoľňovať a brána Meremy sa pomaly začala otvárať. Pod profesionálnym vedením zamestnancov sa klienti opäť začali zapájať do života komunity.

FOTO: ARCHÍV MEREMY

V priestoroch Bratislavského samosprávneho kraja sa uskutočnila výstava obrazov klientov domovov sociálnej služby v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti, na ktorej si našlo svojho majiteľa 5 obrazov z kreatívnej dielne Nový ateliér. Znovuotvorenie čiastočne zrekonštruovaného chráneného pracoviska Musique Club Galerie umožnilo svojim návštevníkom posedenie pri voňavom dúšku kávy z nového kávovaru a našim klientom opäť priestor na pracovnú príležitosť, stretnutie sa s ľuďmi z komunity a priateľmi. V súťaži vyhlásenej BSK „O najkrajšiu záhradu“ sme sa prezentovali pestrofarebnými kvetinovými záhonmi a bylinkovou záhradou, ktorej dary využívame pri fytoterapii. Artefakty remeselnej dielne vychádzajúce z rúk keramických a drotárskych majstrov sme mali možnosť prezentovať na výstave v Dome kultúry Ružinov, ktorú slávnostne otvoril pán starosta Martin Chren. S veľkým úspechom sa stretla výstava umeleckého stvárnenia hliny, drôtu a maľby, organizovaná Slovenskou agentúrou na podporu zdravotne postihnutých občanov. Diela našich umelcov obdivovali návštevníci v priestoroch Klientskeho centra Okresného úradu v Bratislave, pod záštitou štátneho tajomníka Ministerstva obrany pána Mariana Majera. V júni, opäť vďaka už spomenutej agentúre a podpore jej predsedu pána Arpáda Beníka sme sa stretli s talentovanými zdravotne znevýhodnenými ľuďmi z rôznych kútov Slovenska v lone prírody Liptova. Naši klienti tu dali priestor svojej tvorivosti a fantázii. Vízie v oblasti maľby, kresby, fotografovania a práce s hlinou nepoznali obmedzenia a rozmer ich kreativity nepoznal hranice. Zariadenie Košického samosprávneho kraja Domko–DSS pozvalo našich klientov na „výnimočné podujatie pre výnimočných ľudí – Blumiáda“. Trojdňové malé olympijské hry boli spestrené florbalom, petangom, lezeckou stenou a jazdou na koni. „Víťazmi sme boli všetci“, povedali pri návrate domov naši športovci. Záver leta sa niesol v znamení rekreačného pobytu v Senci, kam naši klienti každoročne chodia s veľkou obľubou a nebolo to iné ani tento rok. Veľkým zážitkom sa stal turistický pobyt v Terchovej, poznávanie prekrásneho oravského kraja a oravskej prírody s výstupom na Malý Rozsutec. Žiť a rozdávať lásku prostredníctvom umenia, je hlavné posolstvo Divadla Agapé (pri DSS a ZPB Merema pod vedením Martina Žáka a Dariny Rohaľovej), ktoré získalo „Ocenenie v sociálnej oblasti“. Jeho protagonisti sú herci čistého srdca, divadlo majú v sebe a robia ho s láskou.

Jeseň otvorila možnosti na prezentáciu umeleckých artefaktov z kreatívnej, keramickej a drotárskej dielne, ktoré mohli obdivovať ľudia na viacerých miestach a rôznorodých podujatiach: Slávnosť hliny v Modre, Prezentácia vinárstva v Jablonci, Hotel Granit v Piešťanoch, Keramické trhy v Pezinku, Ministerstvo dopravy SR, Charitatívny bazár na BSK, na ktorom sa Merema prezentovala nielen umeleckými dielami, ale ponúkala i malé občerstvenie v podobe kávy, ovocných štiav, sladkých a slaných oblátok, ktoré zhotovil náš klient, pán Ľudovít Zemko.

Adventné obdobie v Mereme sa každoročne nesie v duchu vianočných príprav. Rozvoniavajú oblátky, zdobia sa medovníky a rozsvecujú vianočné sviečky. Prichádza čas na bilancovanie a poďakovanie všetkým našim sympatizantom, priateľom a v neposlednom rade zamestnancom, ktorí nešetria podporou, entuziazmom ani láskou.

Merema vám praje príjemné prežitie vianočných sviatkov a šťastný Nový rok 2022.

Milada BARČÍKOVÁ

Svetlo pre Kráľovú

FOTO: JANA KUCHTOVÁ

Prvá adventná nedeľa je spojená so zapálením prvej sviece na adventnom venci. I tento rok sa ho ujal primátor Modry Juraj Petrakovič spoločne s poslankyňou mestského zastupiteľstva Boženou Uherčíkovou. Tradícia zapaľovania sviec v Modre–Kráľovej je súčasťou podujatia iniciatívy občanov Svetlo pre Kráľovú. Aj začiatok tohtoročného adventného obdobia na Národnej ulici sa z dôvodu protipandemických nariadení konal bez účasti verejnosti. **(red)**

Na Vianoce spomíname

V očakávaní

December vonia adventom
Otvára srdce pre štedrosť
Vyzdobený je každý dom
Očakávaný Boží hosť
V čečine sviečky, zvonček zlatý
Adveniat regnum tuum
Čas sa kráti.

Edita WALTEROVÁ
(26. 11. 1933 – 29. 12. 2020),
zdroj: Slnovrat mysle, duše, bytia

V jej milovanom vianočnom čase, v ktorom od nás aj navždy v decembri 2020 odišla, v týchto dňoch s úctou spolu s rodinou spomíname na pani Editu Walterovú.

Láskavú, poetickú dušu, dlhoročnú spolupracovníčku a niekdajšiu členku redakčnej rady Modranských zvestí, autorku kníh Mestečko pod Kuglom. Množstvo autorských článkov, básní, spomienok prenesených na stránky kníh, to všetko zanechalo za ňou nezmazateľnú stopu. Na Vianoce rada prehodila zopár slov s okoloidúcimi v okne svojho domu na Vajanského ulici, mieste, ktoré mohol každý obdivovať pre krásne vyzdobené okolie a naplnené búdky pre vtáčikov. Vždy myslela na druhých, rada sa smiala a s neutíchajúcim elánom spomínala na starých Modranov, ich životy a skryté tajomstvá. V knihách Mestečko pod Kuglom vyrozprávala množstvo príbehov, prezradila obyčaje a zvyky, ktorých Modra má naozaj neúrekom.

FOTO: NINA SKALÍKOVÁ

Aj takto spomínala na život v Modre pred rokmi: „Modra kedysi vyzerala ako z rakúskeho katalógu. Najkrajšie bolo Dolné predmestie, kde mali ľudia záhradu a ovocné sady. Prechádzalo sa do Šúrov, pamätám si na potoky plné rýb, ktoré bratia chytali rukami, keď uviazli medzi koreňmi vŕb. Keď v zime zamrzol Šúr až po Trlínek, všetky modranské deti stáli na korčuliach".

Spomíname na Vás a posielame pozdravy…

Jana KUCHTOVÁ,
za Modranské zvesti

Vianoce našich seniorov

Zimný čas býva spojený s prípravou na najpokojnejšie obdobie roka. Všetko je ladené do zdobenia a chystania na Vianoce. Sviatočné chvíle prežívajú aj seniori v Mestskom centre sociálnych služieb. Nemajú to však ľahké. Podľa slov riaditeľky Jany Machalovej v prevahe seniori chápu situáciu aká je tu dnes a súvisí druhým rokom s pandémiou. Niektorí sú s ňou zmierení a neprekáža im, že zostanú aj na sviatky v zariadení, no sú aj takí, ktorí sa nevedia zmieriť s tým, že sviatky nestrávia so svojimi najbližšími. O to viac sa personál centra snaží v predvianočnom čase navodiť pokojnú atmosféru rozhovormi. Rozprávajú sa o význame adventu, spomínajú ako sa sviatky vnímali kedysi a ako je to dnes. Starkí počúvajú a spievajú vianočné koledy. K atmosfére samozrejme patrí aj napríklad pečenie medovníčkov, do ktorého sú obyvatelia centra priamo zapájaní. Spoločne tvoria vianočnú výzdobu a zdobia stromček. "K Štedrému dňu v zariadení patrí všetko, na čo boli seniori zvyknutí doma – modlitba, Tichá noc, koledy, oblátky s medom, kapustnica, ryba so šalátom, televízne a rozhlasové vysielanie. Rodiny zvyknú priniesť vianočné oblátky, vianočné ruže na stoly, výzdobu, koláče, ovocie", hovorí riaditeľka.

V zimnom období trávia obyvatelia centra čas prevažne v interiéri, venujú sa rôznym cvičeniam telesným i pamäťovým, baví ich kreatívna tvorba, arteterapia a muzikoterapia. K potešeniu duše prispievajú aj deti z modranských škôl a klienti RS Claudianum. Posielajú pozdravy, videá s pesničkami a obdarovávajú seniorov darčekmi v rámci kampane Všetko, čo sa zmestí do krabice od topánok a Vianočná pošta.

Prajeme starkým v mestskom centre sociálnych služieb veľa zdravia a spokojnosti. Nech sa pandemická situácia čoskoro zlepší natoľko, že budú môcť tráviť opäť chvíle so svojimi blízkymi. **(red)**

Uverme v živého Ježiša a buďme s Ním – to sú potom i sviatky

Blížia sa Vianoce, kresťanská slávnosť Narodenia Pána Ježiša, ktoré sú krátkym obdobím, kedy sú ľudia spokojnejší a šťastnejší. Človek sa môže opýtať: Prečo to všetko trvá tak krátko? Čo urobiť, aby som bol spokojný aj po Vianociach? Niekoľko dní, týždňov, stále? Pán Ježiš nám odpovedá: Budeš šťastný a spokojný, ak uveríš, že Ja som Svetlo sveta, ktoré prišlo na tento svet a bude svietiť v tmách tvojho života.

Čo je však tou tmou, v ktorej my žijeme? Odpovedať by sme mohli krátko: je to často naša nespokojnosť. Určite každý z nás by vedel rozprávať o tom, čo všetko mu spôsobuje nespokojnosť. Vedeli by sme rozprávať o politike, o covide, o zlých susedoch, o nedostatku peňazí, o rôznych osobných trápeniach... Často sme nespokojní aj z toho, že nemáme to, čo majú iní. To je tá naša tma, v ktorej žijeme. Ak nám dnes Pán Ježiš hovorí, že chce byť svetlom pre náš život, tak to znamená, že nechce, aby sme svoj život prežívali v tme nespokojnosti. Chce nám otvoriť oči, aby sme v svojom živote objavili aj čosi krásne, čosi hodnotné, aby sme si to uvedomovali, aby sme sa vedeli z toho radovať.

Prečítajme si, ako spomína na jedny svoje Vianoce vokalista, operný spevák Luciano Pavarotti (*12. 10. 1935 – †6. 9. 2007). „Mal som 40 rokov. Bol som bohatý, slávny, na vrchole popularity. Množstvo práce a veľký úspech mi však zruinovali ducha. Dosiahol som všetko, čo sa dá, ale to vo mne vyvolávalo pocit znudenia a nechuti. V rodine som si dokonca prestal rozumieť so ženou a dcérami. Dňa 22. decembra 1975 som sa vracal lietadlom z Ameriky do Talianska. Bol som pohrúžený do svojich myšlienok. Už sme mali pristávať, keď pilot ohlásil, že je hmla a nemôže pristáť. Urobil ešte niekoľko okruhov a pokúsil sa o pristátie. Nepristal však presne. Keď sa lietadlo dotklo nerovného terénu, krídlo sa nachýlilo a prasklo na polovicu. Jeden z motorov vyletel ako z praku a druhý tiež odpadol. Lietadlo pokračovalo v svojom šialenom behu, strašne nadskakujúc. Keď sa kýpeť krídla dotkol zeme, lietadlo sa otočilo okolo seba a rozlomilo sa na dve časti. Vo vnútri panoval chaos. Ľudia kričali, plakali, volali o pomoc. Tej noci, keď som bol už konečne doma pri žene a dcérach, pochopil som, aký pekný a cenný je život. Všetko sa mi zrazu stalo dôležité: popílené drevo v ohrade, psy, ktoré skákali okolo mňa, starý oblek, každý kút môjho domu. Nemohol som zažmúriť oka. Chodil som po izbách a pozeral na spiace dcéry. Nuda a apatia, ktoré ma už celé mesiace ťažili, úplne zanikli. Nasledujúcich niekoľko dní dovolenky som prežíval v eufórii dieťaťa. Pomáhal som doma robiť jasličky a počúvanie kolied ma nútilo do plaču. Začal som pri betlehemskej biede môj druhý život.“

Áno, taký býva často náš ľudský život. Musí sa niečo stať, až potom si uvedomíme, čo všetko máme alebo čo sme stratili. Človek sa preto obracia k Bohu, lebo vždy má za čo ďakovať. Vždy sa má z čoho tešiť. A práve dnes Ježiš osvecuje náš život, aby sme videli, čo všetko sme od Boha dostali. Ďakujme novonarodenému Pánu Ježišovi, že on nás chce urobiť natrvalo spokojnými a šťastnými. Radujme sa z toho, čo máme, a pomáhajme aj iným otvárať oči a srdce, aby videli, čím ich Boh obdaroval.

V týchto slávnostných dňoch býval náš život viac ako inokedy spätý aj s naším kostolom. Ako to bude v tomto roku? Atmosféra v chráme, v dome modlitby, nás opäť vovádza do tajomstva pokoja a lásky. Veď vo svätostánku v Eucharistii je skutočne, podstatne prítomný živý Pán Ježiš tajomne zahalený pod spôsobom chleba. To, čo prežívame v našich rodinách, to prežívame aj ako jedna veľká rodina v našom kostole. Cítiť tu atmosféru lásky, ktorú vytvára náš vrelý vzťah k Dieťaťu menom Ježiš. Veď to v ňom je prameň všetkého, čo má utvárať náš život, aby bol dobrý: spravodlivých prejavov voči iným ľuďom; ochota byť láskavý, milosrdný a odpúšťajúci; úcta k životu od počatia až po smrť; manželská vernosť a úcta k ľudskému telu; trpezlivé znášanie utrpenia a iných životných tragédií; ochota a schopnosť nájsť si čas na modlitbu, sv. omšu a prijímanie sviatostí; učiť sa pôstom ovládať svoje telo; chrániť sa lakomstva; dbať na svoju náboženskú úroveň a chrániť sa falošných náboženských prorokov; byť „svetlom sveta” a „soľou zeme” a nebáť sa šíriť evanjeliové hodnoty a vedieť za svoje presvedčenie znášať aj určité príkoria a výsmechy. Toto všetko, viac alebo menej, odmieta ten svet, ktorý chce formovať človeka bez Krista. A práve uprostred tohto sveta máme ostať verní Ježišovi Kristovi a tak dokazovať našu lásku k nemu. Prinesme Pánu Ježišovi k Narodeninám svoj osobný duchovný darček snahy polepšenia, nasledovania Jeho v skutkoch lásky tak, ako nám sám dal príklad.

Žičím nám všetkým, aby sme slávili Vianoce opravdivo, aj keď ich slávime rozličným spôsobom, aby sme pocítili Ježišovu prítomnosť a jeho lásku i dobrotu vo svojom živote, a to veľmi intenzívne a presvedčivo, a aby sme sa o tieto hodnoty delili dnes i v nasledujúcich dňoch. Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľudom dobrej vôle...

Jozef MIŠÍK,
katolícky farár

Kalendár, ktorý pomáha

Nástenné kalendáre zo života obnovy Kostola svätého Jána Krstiteľa na cintoríne desať rokov pomáhajú. Výťažky z predajov už v mnohom pomohli obnoviť a zrešta urovať túto vzácnu historickú pamiatku. Kalendár, ktorý bol každoročne súčasťou vianočných trhov v mestskej radnici je v cene päť eur k dispozícii v lekárni Salvator na Dukelskej ulici 29, v predajni R.K. Vin Modra na Štúrovej 176 a v obchode Bio potraviny Modra na Štúrovej 107. Neváhajte, podporte dobrú vec na sklonku tohto roka a urobte radosť sebe či svojim blízkym.

(red)

FOTO: ARCHÍV ZDRUŽENIA ZACHRÁNY CIRKEVNÝCH PAMIATOK

Vianočné darčeky z Modry

Sme tu opäť s tipmi na pekné darčeky, ktoré pre vás vyrobili šikovní ľudia z Modry, ale aj mimo nej, no v meste našli zaľúbenie a pôsobia tu. Predstavíme vám z „každého rožka trošku" – tipy na drahšie aj lacnejšie kúsky, určite si niečo vyberiete. Kúpou darčekov z Modry pomôžete tvorcom a výrobcom, ale hlavne potešíte obdarovaného originálnym kúskom.

Kalendár „Pachamama"

Autorkou nástenného kalendára na rok 2022 je fotografka a umelkyňa Lucia Mandincová. „Pachamama" kalendár tvorí výber z tvorby akrylov na plátne, ktoré namaľovala za posledné roky. Nájdete tu obrázky plné farieb, snových svetov, zvierat a prírody. „Verím, že moje diela sú určené malým aj veľkým, ktorí veria v magické čaro prírody. Budem rada, ak spestria dni vám, alebo vašim blízkym," hovorí s vďakou Lucia. Cena za kalendár je 15 eur a môžete si ho objednať emailom adrese lucia.mandincova@gmail.com.

Umelecký šperk

Mesto Modra odjakživa priťahovalo umelcov a kreatívne duše. Svoj ateliér si tu otvoril aj výrobca šperkov z Arménska – Davit Armenc. Nájdete ho v OC Kocka. Prekrásne ručne robené šperky z drahých kovov a kameňov potešia každú ženu. Ďarujete jej umelecké dielo s príbehom, za ktorým stojí konkrétny tvorca.

Kalendár „Ľudový odev z Modry–Kráľovej"

Predstavujeme vám ďalší kalendár na rok 2022, ktorý vydala Modranská muzeálna spoločnosť a zostavila ho Sylvia Hrdlovičová. Autorom fotografií je Martin Habánek, ktorý sa venuje fotografovaniu ľudových motívov v rôznych regiónoch Slovenska. Kalendár je už v predaji v pokladni SNM–Múzea Ľ. Štúra za 7 eur.

Umenie z blu: gallery

Máme niečo aj pre milovníkov súčasného umenia, ktoré má od septembra 2021 nový galerijný koncept v Modre – blu : gallery. V ponuke galérie nájdete súčasné umenie od profesionálnych výtvarníkov – maľby na plátne, grafiky alebo podpísané reprodukcie umeleckých diel. Špecialitou je „contemporary keramika" – diela z modranskej majoliky pomaľované osobitným štýlom súčasných výtvarníkov, ktorí v blu : gallery vystavovali. Všetky diela sú zberateľsky a investične zaujímavé, unikátne. Ak však

neviete, čo vybrať, v galérii majú k dispozícii aj poukážky v hodnote 50, 100, 200 eur.

Wild Kitchen tričká a vak

Máte v rodine fanúšika reštaurácie Wild Kitchen Modra? Ak si pod stromčekom nájde kvalitné bavlnené tričko alebo vak z pevnej tkaniny s výšivkou loga, nešliapnete vedľa. Každý kus stojí 20 eur a polovica z ceny ide deťom z detského domova – Centrum pre deti a rodiny Pezinok (www.dedharmonia.sk). Dobrý pocit pri srdci vás zahreje hneď dva krát – prispejete na dobrú vec a urobíte radosť svojim blízkym.

FOTO: NINA SKALÍKOVÁ, 10X

Darčeky od Cuvée

Aj tento rok si pre vás Cuvée pripravilo bohatú nádielku pod vianočný stromček. Zbystrite pozornosť. Dominik Trusina je ilustrátor a drží v ruke limitku – fľašu, ktorú sám pomaľoval a je v nej výborné víno Malé divy, Altenberg – Silvánske zelené 2019. Táto

fľaštička bude čoskoro na predaj. Viac neprezradíme. V budúcom čísle sa dozviete viac o projekte, ktorý pre vás mesto Modra pripravuje so združením Víno z Modry.

V Modre sa bez Štúra nepohnete, veď tu máme múzeum aj Štúrovu ulicu, súsošie a najnovšie môžete motív Štúra nosiť na tričku, ako nákrčník alebo poslať pohľadnicu so Štúrom. Ak by ste chceli niekomu urobiť radosť reprodukciou obrazu modranského chotára od Dominika, dostanete ju aj s venovaním a podpisom, mimochodom vytlačili ju aj na tričká.

Kávičkárov potešíte špeciálnou edíciou „Mlsnacava“ s modranským motívom a keď ste si stále nevybrali, darujte niektorý z darčekových poukazov v hodnote 20, 50, 100 eur na nákup a konzumáciu v Cuvée.

Vianočné obrusy a dekorácie

Vzácne chvíle s rodinou a blízkymi počas večere na Štedrý deň umocní slávnostne prestretý stôl. Dobrý základ pre dekorovanie je ako inak precízne ušitý obrus. V Rukodielni u Zuzky si vyberiete látku s vianočným motívom, poviete si rozmery a Zuzka vám ho ušije presne na mieru. Do série by sa vám mohli hodiť aj látkové „servítky“ či utierky, chňapky, vaky na darčeky a keď to má byť dokonalé aj s parádnou vianočnou zásterou. Pre drobcov si u Zuzky povyberajte z háčkovaných hračiek. Náš favorit je stále Macko uško, ktorý je na nerozoznanie od toho z rozprávky.

Keramika Ďureje

Peter Ďureje má rád habánsku keramiku a motívy z tejto doby. Experimentuje s kameninou a porcelánom. Vo svojej dielni v Modre dokáže vyčarovať z hliny všeličo, či už hľadáte umeleckú alebo úžitkovú keramiku. Možno sa vám zapáčia dizajnové vázy, taniere, misky, hrnčeky, maselničky alebo fľašky s cínovým vrchnákom na čosi tuhšie na zahriatie. Vie vyrobiť aj keramický vešiak, čísla domov a názvy ulíc, ktoré sa vynímajú na fasádach modranských domov. Ak máte vlastnú predstavu a chcete vyrobiť niečo pekné na mieru, v Keramike Ďureje vám radi vyjdú v ústrety. Organizujú aj kurzy točenia na hrnčiarskom kruhu, maľovania a pálenia. Alebo sa k nim objednajte len tak na exkurziu. Volajte na 0907 166 675.

Darčeky z Modrého salónika

Príďte si vybrať niečo pekné k Deniske Horvajovej do Modrého salónika. Potešte seba alebo blízkych ručne vyrábanými vianočnými dekoráciami, alebo originálnym modranským merchom. Tričká, mikiny, hrnčeky s motívmi Štúra a majoliky navrhla Deniska a nikde inde podobné nenájdete. Na svoje si prídu aj parádnice, plstené

brošničky a veselé náušnice vyrobené z polymérovej hmoty v kombinácii so sklenenými korálkami a anti-alergickými háčikmi z nerezovej ocele oživia každý outfit. Nám sa páčili zástery z hrubej bavlnenej tkaniny s doplnkami z recyklovaného denimu, ktoré sa hodia rovnako pre mužov aj ženy. Salónik je otvorený v pracovných dňoch od 10.00 do 17.30 hod a posledné dve adventné nedele od 11.00 do 16.00 (alebo aj v inom čase na základe telefonického dohovoru na čísle 0905 168 804).

Vianočné pečivo

Stres a zhon nechajte za dverami a prípravy s vianočným pečením prenechajte profesionálom. Marta Žáková má vo svojej cukrárenskej výrobe Sladký deň Modra v týchto dňoch naozaj „frmol“ ale s láskou pre vás pečie najchutnejšie vianočné koláčiky na sviatočný stôl.

Zuzana TICHÁ

Keramická dielňa rodiny Ďureje

Keramika neodmysliteľne patrí k Modre, roky je súčasťou domácností, okrasou i potešením. Medzi známych keramikárov patrí aj rodinná dielňa Keramika Ďureje. Začiatok tradície tejto dielne siaha do druhej polovice sedemdesiatych rokov príchodom Ľudovíta Ďureje do Slovenskej ľudovej majoliky, kde mu ponúkli funkciu námestníka výroby. No pre jeho vizionársky prístup, ktorý sa nezhodoval s vtedajším vedením podniku, sa rozhodol ísť priamo do výroby. Po dvoch rokoch sa vypracoval na majstra a odovzdával tak svoje skúsenosti svojim učňom. V roku 1981 odišiel zo SĽM a začal tvoriť pre ÚĽUV majoliku ovplyvnenú habánskou keramikou.

Prvú dielňu mal na Dolnej ulici, kde s manželkou Zlaticou zhotovovali rozličné keramikárske výrobky. Druhá dielňa bola na Moyzesovej ulici a tretia dielňa je na Súkenníckej ulici dodnes. *„Po revolúcii sa otcova tvorba začala uberať viac umeleckejším smerom a na sklonku tvorby sa venoval technickej a úžitkovej keramike. Mama zostala pri výrobe habánskej majoliky. Z troch súrodencov prešlo remeslo na mňa, najmladšieho syna Petra. Absolvoval som štúdium na Škole úžitkového výtvarníctva Jozefa Výdru v Bratislave, odbor keramika. Nadobúdal som aj cenné skúsenosti v rodičovskej dielni. Moja tvorba je ovplyvnená tvorbou mojich rodičov, pokračujem v rodinnej tradícii, ale už s použitím novej technológie. Sústredím sa na úžitkovú kameninu pálenú na 1180 – 1230 stupňov a začínam kombinovať habánske prvky s porcelánom. Priznávam prirodzenú farbu hlín s využitím transparentnej glazúry. V maľbe využívam okrem habánskych dekorov aj techniku pointilizmu a mramorovania. Snaha vyjsť v ústrety zákazníkovi a spoločne hľadanie kompromisu ma posúva ďalej ako v tvaroch, tak aj v dekorovaní“,* hovorí cechmajster Peter Ďureje. Ako autor keramikár je vždy rád, keď vytvorené produkty nájdu spokojného majiteľa. O to viac potešia tí, ktorí sa vracajú pravidelne po darčeky pre blízkych či potrebné kúsky do domácností. Peter dodáva: *„Značka Ďureje má už za tie roky nejaký ten cveng a to nielen u nás. Takže je mi ťažko povedať, ktorý výrobok je najlepší alebo najpredávanejší, skôr či neskôr sa predá všetko. Záleží od toho, čo sa komu a kedy páči. Na vianočné sviatky, ako aj na iný typ sviatkov sa veľmi nesústredím vo svojej tvorbe. Pokiaľ však je záujem, rád vyrobím podľa želania čokoľvek a aj vianočné drobnosti sa dajú nájsť v mojom portfóliu“.* Na vianočnú tematiku sme boli pri tvorbe článku zvedaví a tak sme zvedavo čakali, čo krásne sa objaví po vychladnutí a otvorení pece. Výsledok vidíte na obrázkoch. Vianoce môžu začať aj u rodiny a v dielni Ďureje. Ateliér sa nachádza na Súkenníckej ulici 2 v Modre.

(jk, pď)

FOTO: PETER ĎUREJE, 2X

Koledovanie Dobrej noviny

„Pán Boh vám daj šťastného a pokojného večera!
Prišli sme sa opýtať, či vám radosť urobíme,
keď vám zvesť veľkú zvestujeme,
že sa nám tejto noci Ježiško narodil.“

Koledovanie má na Slovensku prastarú tradíciu, mávalo formu pochôdzky od domu k domu. Tá bola vždy spojená s vinšovaním, s prianím dobra, šťastia a blahobytu pre dom a všetkých, čo v ňom bývajú. Priania koledníkov nebolo mágiou slova, bolo priamo odvodené od dobrej zvesti, ktorú zvestovali – teda od správy o Ježišovom narodení a prinášalo tak Božie požehnanie. Toto vinšovanie bolo oddávna spojené s prejavmi výtvarnými – tvorba kostýmov a masiek – a hlavne s prejavmi hudobnými – spev kolied sprevádzaný rôznymi hudobnými nástrojmi.

V roku 1995 prišlo eRko – Hnutie kresťanských spoločenstiev detí s nápadom pozvať deti a vedúcich svojich spoločenstiev ku koledovaniu Dobrej noviny. Úmyslom bolo spojiť obnovenie koledníckej tradície ohlasovania dobrej zvesti o narodení Ježiša Krista s charitatívnou pomocou núdznym. V 1. ročníku Dobrej noviny sa na koledovaní na celom Slovensku podieľalo takmer 3 000 koledníkov a vyzbierali vtedy na pomoc núdznym vyše 1 milióna slovenských korún. Odvtedy sa Dobrá novina rozrastala a v 24. ročníku, v roku 2018 koledovalo vyše 23 000 koledníkov a spolu vykoledovali vyše 1 milióna eur. V Modre sme sa ku koledovaniu Dobrej noviny pripojili prvýkrát v roku 2002, keď sestry uršulínky viedli po kolede niekoľko skupiniek detí. Odvtedy sa každý rok na sviatok sv. Štefana uberali koledníci od domu k domu, od vežiaka k vežiaku a prinášali radosť. Minulé Vianoce poznamenala epidémia a koledovať nebolo možné, v tomto roku je opäť ohrozené. Veríme však, že život si svoje cestičky nájde a neostaneme len pri mediálnych zvukoch kolied, ale živé hlasy koledníkov znovu budú oznamovať: „Čas radosti, veselosti svetu nastal nyní, porodila Spasiteľa Mária bez viny: v jasliach v Betleheme, na slame, na zime, leží malé Dieťa milé, Pán zeme, Pán zeme”.

(es)

FOTO: ARCHÍV SCVČ MODRA

Človek so srdcom pre pamiatky

Pri zapálení druhej adventnej sviece „viera“, vám predstavím Katku Machatovú, ktorej život je spojený neodmysliteľne s pamiatkami nášho mesta. Prvým bola obnovená, oživená a zachránená pamiatka Kostol sv. Jána Krstiteľa na Modranskom cintoríne. Kostol je zachránený aj vďaka vám mnohým, majestátne a dôstojne je pripravený slúžiť všetkým, tak ako to bolo aj v minulosti. Vďaka Katke, jej odhodlaniu, nadšeniu a podpore jej rodiny sa podarilo nemožné.

S poďakovaním Katke za nás všetkých, ktorí si vážime a ctíme všetko čo nám dedičstvom bolo dané, v úryvkoch z textov Kataríny Machatovej z pripravovanej monografie kolektívu autorov, spomenieme genézu obnovy pamiatky. Publikácia o Kostole sv. Jána Krstiteľa v Modre je finančne podporená Ministerstvom Kultúry SR v programe Obnovme si svoj dom pre rok 2021. Nájdeme v nej pohľady na obnovu pamiatky počas jedenástich rokov.

Katarína Machatová spomína, ako to celé začalo

Pri častých návštevách hrobov mojich blízkych na modranskom cintoríne som stále viac vnímala chátrajúcu pamiatku kostola, ktorého stav sa rapídne zhoršoval. Pritom je kostol považovaný za najstaršiu sakrálnu pamiatku mesta, ktorá mala význam pri obradoch a omšiach. V mojich očiach tento kostol vzbudzoval odjakživa rešpekt a úctu. „Dedičstvo otcov zachovaj nám Pane!“ Výzva to bola veľká, ale cieľ lákavý. Všetko začalo v roku 2010, s blížiacou sa svadbou našej dcéry Valiky žijúcej dlhodobo v zahraničí som zazvonila na dvere fary. Prijal a vypočul ma správca modranskej farnosti Jozef Mišík. Odhodlala som sa využiť toto stretnutie a položila som mu priamu otázku: „Neurobíme niečo s tým chátrajúcim kostolom na cintoríne“? Na jeho návrh som čoskoro iniciovala založenie občianskeho združenia s názvom Združenie záchrany cirkevných pamiatok v Modre a naša spolupráca sa mohla začať. Dostala som splnomocnenie zastupovať vlastníka pamiatky Rímskokatolícku cirkev, farnosť Modra, pri rokovaniach s Krajským pamiatkovým úradom v Bratislave. Ako združenie sme vstúpili do prípravnej fázy a v máji 2010 sme získali rozhodnutie k zámeru obnovy pamiatky. Zrazu bolo všetko jasné, úlohy bod po bode, čierne na bielom.

Kde na to však vziať financie?

Začínali sme prakticky od nuly. Našimi prvými podporovateľmi a sponzormi boli môj manžel, najbližšia rodina a priatelia. No hneď, ako boli viditeľné prvé výsledky pri obnove strechy, nastal zlom, podpora prichádzala z milodarov, od jednotlivcov i miestnych podnikateľov. Objav stredovekých nástenných malieb v roku 2011 bol ďalšou výzvou, no i veľkým povzbudením pri vypracovávaní žiadostí z rôznych grantových schém. Ani neviem povedať, koľko ich bolo vypracovaných a podaných, no úspešných bolo dosť na to, aby práce mohli v každom roku systematicky pokračovať. Okrem sponzorstva sa nám každoročne dostávalo nemalej finančnej podpory vo forme 2% podielu zo zaplatenej dane z príjmov. Veľkým povzbudením boli mnohé organové i spevácke benefičné koncerty

FOTO: ARCHÍV GABIKY REPOVEJ

konané v spolupráci našej farnosti, Mesta Modra a občianskeho združenia. Obetavým príkladom podpory nášho cieľa sa stal charitatívny predaj na modranských vianočných trhoch na nádvorí historickej radnice. Na jeho príprave sa podieľali kamarátky, kamarátky kamarátok, niektoré varili punč, iné prinášali ešte teplé voňavé dobroty, ďalšie ponúkali, predávali. Tu sme sa prezentovali aj naším Kalendárom, ktorý pomáha. Kalendárom, ktorý bol zároveň svedectvom každoročnej intenzívnej práce na obnove, fotografiami boli prezentované výsledky práce a faktograficky zdokumentované všetky objavy, zároveň slúžil ako poďakovanie všetkým podporovateľom a donorom. Ďalšou rovinou v úspešnom procese obnovy bolo veľké osobné nasadenie jednotlivcov i rozsiahla a často fyzicky veľmi náročná dobrovoľnícka práca, ktorá určite presiahla tisícku hodín. Pri odstraňovaní starých omietok najväčšiu vytrvalosť prejavila naša mládež na čele s pánom dekanom, počas horúcich letných prázdnin obetovali projektu stovky hodín. O prísun jedla sa obetavo podelili naše ženy. Pri odstraňovaní betónového kanála a sokla sa striedali chlapi z farnosti, miništranti, zapojili sa modranskí skauti, študenti, často prišli pomôcť jednoducho nadšenci len tak. Moje rozhodnutie pustiť sa do obnovy kostola bolo ocenené a veľmi pozitívne vnímané nielen odbornou, ale aj laickou verejnosťou. Tento jedinečný a unikátny prístup k obnove naštartoval ďalšie realizácie nielen v našom meste, ale aj v širokom okolí. Môj cieľ bol naplnený a už dnes prijímam ďalšie a nové výzvy k obnove pamiatok, ktoré to potrebujú. Osobne si veľmi vážim udelenie Ceny mesta Modry v roku 2012 za dobrovoľnícku prácu, no najmä Apoštolské požehnanie od Svätého otca Františka pri príležitosti posviacky kostola sv. Jána Krstiteľa v Modre v júni 2018. Od prvého dňa mi bol veľkou oporou môj manžel Marián, vytvoril mi ideálne podmienky, aby som sa mohla plne venovať potrebným písomnostiam, vypisovaniu žiadostí, organizovaniu stretnutí, komunikácii dotknutých, koordinovaniu prác. Marián bol aj môj najlepší predajca kalendárov, vždy mi vedel pomôcť duševnou podporou, ako aj manuálne. Dokončené dielo je tak aj mojou pamiatkou naňho! Celé tie roky vnímam ako veľmi požehnané. Poďakovanie patrí všetkým, ktorí majú svojim mnohorakým podielom pomoci účasť na konečnom výsledku. „Pán Boh odmeň!“ (koniec úryvku)

Katka Machatová je pre mňa osobnosť, s ktorou zdieľam tieto úspechy a krásne okamihy, ktoré nás obohacujú, je pre mňa vzorom vo všetkom čo robí a šíri okolo seba.

Gabika REPOVÁ

Ľudia z Modry, 42. časť

Rozprávame príbehy o Modranoch, ich životoch a obľúbenom mieste v ich rodnom meste. Každý mesiac nový príbeh a nové miesto. Ďakujeme všetkým respondentom, ktorí sa do projektu zapojili.

Psychiatrička, psychoterapeutka a výskumníčka Natália Kaščáková (49 rokov)

Vyhľadať pomoc pre dušu, ktorá bolí dnes už nie je také tabu. Ľudia prichádzajú s rôznymi ťažkosťami, ktoré súvisia s úzkosťou. *„Úzkosť sa môže prejavovať ako stavy „paniky“ alebo ako neustále napätie a nepokoj či „zamrznutosť.“ Pacienti majú často rôzne telesné ťažkosti bez zjavnej telesnej príčiny, napríklad problémy s trávením, búšenie srdca, bolesti svalov, trpia nespavosťou... Alebo sa cítia depresívne, prežívajú životné krízy vzťahové alebo pracovné. Je veľmi dôležité, aby dospelí dbali o svoje duševné zdravie rovnako ako o to fyzické.“*

Podľa Natálie, ktorá sa zaoberá výskumom traumatizácie Slovákov v detstve nemusíme byť dokonalí rodičia, stačí ak sa budeme snažiť byť „dosť dobrí“ rodičia. *„Dosť dobrý rodič v ideálnom prípade funguje ako vzor. Dieťa sa učí zo skúseností, ktoré s nami zažíva. Ak ako rodičia urobíme nejaký prešľap voči dieťaťu, je dobré ospravedlniť sa mu, spolu to prebrať. Potom aj dieťa nemá problém priznať svoje chyby a ospravedlniť sa. Dieťa by sme mali vnímať ako jedinečnú bytosť so svojimi vlastnými potrebami, nepoužívať tresty, bitky, žiadne emocionálne násilie ako je zosmiešňovanie, ponižovanie, manipulácia či zastrašovanie.“*

Často sa v praxi stretáva s dospelými, ktorí boli v detstve traumatizovaní, majú ťažkosti vo vzťahoch, problémy s vlastným fungovaním alebo dlhodobo podlomené celkové zdravie. *„Bude to znieť možno trochu idealisticky a nadnesene, ale veľmi by som si priala, aby čo najviac detí vyrastalo v láskavom a chápajúcom prostredí, s rodičmi, ktorí im pomáhajú empaticky porozumieť sebe a druhým. Empatické deti a mládež sú predpokladom pre zdravú spoločnosť, v ktorej sa ľudia voči sebe budú správať s úctou, rešpektom a toleranciou.“*

Pre zdravú psychiku Natália odporúča zdravé vzťahy, autogénny tréning, jogu, prechádzky alebo aeróbne cvičenie s následnou fázou strečingu, spomalenia, upokojenia. Čo komu vyhovuje. *„Pre niekoho to môže byť ponorenie do meditácie či modlitby alebo priateľského dialógu s Bohom. Môžu to byť aj činnosti, ktoré robí človek rád – práca na záhrade, maľovanie, tvorenie, počúvanie hudby, dobrý film či kniha. K nášmu celkovému zdraviu prispieva zásadne dobrý a dostatočne dlhý spánok.“*

Zuzana TICHÁ

FOTO: NINA SKALÍKOVÁ

Modranské vína na Madeire

Perla európskeho Atlantiku ma lákala od čias ranej mladosti. „Hltal“ som vtedy životný príbeh rakúskeho cisára a uhorského kráľa Karola I. Zomrel ako 35 ročný, zanechajúc excisárovnú Zitu s ôsmimi deťmi vo vyhnanstve na Madeire. Pochovaný je vo Funchale, v kostole Nossa Sentora do Monte. Stojím pred svätostánkom a obdivujem ostrov ako na dlani. Nádhera, stovky farieb, tisíce vôní, milióny pocitov. O odtieňoch toho všetkého ani nehovoriac. Na Madeire je celý rok leto. Subtropická flóra, strelície, aloe či antúrie divoko rastú voľne v prírode. A potom je tu ešte vinič, banány a likérová „madeira“. Endemit vínneho kráľovstva. Nedávno som prijal pozvanie túto krásu spoznať. Nech to stojí, čo to stojí!

Covid stále dominoval a za pár dní sme mali už letenky a o týždeň sme boli vo vzduchu. A šli sme nielen užívať si, ale aj pracovať. Na pozvanie honorárneho konzula Slovenskej republiky Dr. Roberta Henriquesa sme na Madeire zorganizovali historicky prvú degustáciu modranských vín. Uskutočnila sa 8. 11. 2021 v centre Funchalu, v päťhviezdičkovom hoteli The vine. Bol o ňu záujem. Miestni podnikatelia novinári, vinári, majitelia enoték hádam po prvý raz koštovali slovenské moky. A páčili sa im. Zvíťazil sladký Dudov Tramín červený 2017 (89,7 b.), druhý bol rovnako Dudov Dunaj 2019 (88,8 b.) a bronz získal Malíkov Hrom 2019 (88,5 b.). Bol to pekný večer a my sme si vydýchli. Podarilo sa... Ďalšie tri dni sme sa túlali pozemským rajom ostrova. Hodnotili a maznali sme sa s tamojšími vínami. Nielen likérovou madeirou. Na Madeire dorábajú aj skvelé „zelené vína“ (vinho verde) ako aj vábne moky červené. Po necelom týždni pobytu sme už sedeli opäť na letisku. Vonku začalo popŕchať a my sme boli v pohode. Dobré presso a kalíštek tamojšieho desaťročného rumu. Ten bol z trstinovej „bagasy“ a bol roveň tomu karibskému... Odlietame cez Kolín nad Rýnom, lietadlá sú plné a ja v rukách prenášam obrovskú kyticu strelícií. Dnes má predsa moja manželka narodeniny.

Fedor MALÍK, 11. november 2021, Funchal–Modra

FOTO: ARCHÍV FEDORA MALÍKA

Staré odrody na modranskej Vinárke

Stredná odborná škola vinársko–ovocinárska v Modre ponúkajúca rozmanité možnosti štúdia, sa zapojila do krásneho a osvetového projektu občianskeho združenia Živica s názvom SadOVO. Cieľom projektu je zachovanie starých odrôd jabloní a hrušiek. Na tomto projekte pracovali študenti zo 4.B triedy pod vedením pani profesorky Volovárovej a pani profesorky Novotnej.

Ešte minulý rok študenti absolvovali prednášku, na ktorej sa dozvedeli množstvo užitočných informácií. Využili možnosť pracovať s atlasmi starých odrôd a vďaka nim zmapovali staré odrody v okolí školy i v mieste svojho bydliska. Onedlho, v septembri, dve vybrané študentky Diana a Petra navštívili obce Bošáca, Zabudišová a i osadu Španie pod vedením pracovníkov Živice. Počas dní strávených v CHKO Biele Karpaty spoznali zaujímavých ľudí ako Jozef Struhár, Ľudovít Vašš a Ján Veselý, navštívili ovocnú škôlku v obci Bošáca, zažili dni plné náučných i zábavných aktivít a spoznali mnohé staré odrody, ktoré boli zmapované v tejto oblasti pracovníkmi Živice.

V októbri sa konal ovocinársky kurz v sídle občianskeho združenia Živica v Zaježovej. Na tom sa, žiaľ, nemohli zúčastniť kvôli pandemickej situácii. Aj keď kurz nevyšiel, hlavná myšlienka projektu SadOVO, a to výsadba desiatich starých odrôd sa vydarila. Konala sa v novembri v areáli Strediska odbornej praxe Strednej odbornej školy vinársko–ovocinárskej v Modre. Plán, predprípravy i samotnú výsadbu realizovala celá 4.B trieda. Študenti vysadili odrody, ako napr. Borowinka (jabloň), Krasokvet žltý (jabloň), Krvavka Helíkova (hruška) a mnohé iné. Na záver mali možnosť ochutnať pár muštov zo starých odrôd – Golden delicious, Bielovské a Batul.

Ako priama účastníčka hodnotím projekt SadOVO veľmi pozitívne, keďže nesie vznešenú myšlienku záchrany odrôd, ktoré boli kedysi pestovateľsky známe a obľúbené kvôli svojim dobrým vlastnostiam. Verím, že vysadeným stromčekom sa bude dariť, a keď sa po rokoch vrátime na miesta našich študentských čias, uvidíme krásne rodiace stromy, ktoré nám pripomenú, že sme prispeli k ich záchrane.

V mene všetkých študentov by som sa chcela poďakovať pracovníkom Živice, že si vybrali práve našu školu pre naplnenie nádherného cieľa. Prajeme, aby sa im podarilo túto osvetu šíriť na čo najväčšom počte škôl, aby záchrana starých odrôd bola úspešná!

Diana GÁLISOVÁ, študentka 4. ročníka SOŠVO, účastníčka projektu SadOVO

FOTO: ARCHÍV SOŠVO MODRA

11. november – Deň červených makov

Deň červených makov (red poppy day) alebo Deň vojnových veteránov (Military Veterans Day), tiež Deň veteránov (Veterans Day), pôvodne Deň prímeria (Armistice Day) alebo Pamätný deň (Remebrance Day) je medzinárodný pamätný deň venovaný pamiatke vojnových veteránov. Pripomína sa celosvetovo jedenásteho novembra.

11. november bol vybraný symbolicky, pretože v tento deň roku 1918, vo vlakovom vozni v meste Compiègne vo Francúzsku bolo podpísané prímerie, ktoré ukončilo viac ako štyri roky trvajúcu prvú svetovú vojnu. Hrôzy a obrovské straty na životoch vo Veľkej vojne tak výrazne poznačili ľudstvo, že 11. november bol bezprostredne po jej skončení vyhlásený za Deň prímeria (Pamätný deň).

Vojnoví veteráni prvýkrát prijali vlčí mak červený Papaver rhoeas za symbol vojnovým obetiam až v roku 1920. Myšlienka použiť kvet maku ako spomienkový symbol pochádza z básne kanadského lekára Johna McCraea (30. 11. 1872 – 28. 1. 1918) „Na Flámskych poliach – In Flanders Fields“, ktorý bol vojenským lekárom – chirurgom. Mimoriadne zle znášal smrť a strašné útrapy ranených vojakov na fronte. Písanie poézie mu pomáhalo vyrovnať sa s nesmiernym ľudským utrpením, ktoré vnímal veľmi intenzívne. Konca vojny sa žiaľ nedožil, zomrel na zápal pľúc vo veku 45 rokov.

Červená farba kvetov symbolizuje krv preliatu na bojiskách vojen i pri ozbrojených konfliktoch a často ju vídať na spomienkových ceremóniách v mnohých krajinách. Aj Slovenská republika má svojich veteránov, jednak účastníkov národného boja za oslobodenie a jednak novodobých vojnových veteránov podľa zákona č. 463/2003 Z.z.

Peter GAVORNÍK

Škôlkari na hádzanej

Situácia je ťažká a rôzne opatrenia a obmedzenia neprajú okrem iného ani kolektívnym športom. Na neľahkú dobu doplácajú najmä deti. Okrem sociálneho dištancu, ktorým najmenší trpia, musel zúriacej pandémii ustúpiť aj rozvoj fyzických zdatností a pravidelný pohyb. V hádzanárskom oddiele si uvedomujeme zúfalosť situácie. Nie je nám však ľahostajné vedenie našich najmenších k športovaniu a zdravému pohybu. Preto aj počas najprísnejších opatrení pripravujeme pre našich členov a hráčov online tréningy, individuálne plány či tréningové videá. Nie je to však všetko. Na mysli máme aj to, že vzťah k pohybu treba vytvárať už od útleho detstva. Preto sme sa rozhodli v spolupráci s riaditeľkami materských škôl na území nášho mesta vytvoriť malý projekt, práve na motiváciu malých detí k pohybu. Aj napriek k zhoršujúcej sa pandemickej situácii sa nám podarilo v pondelok 22. 11. privítať prvých dvadsať škôlkarov v Knott Aréne. Veľmi za to vďačíme ochote a ústretovosti riaditeľky materskej školy na Sládkovičovej ulici pani Lucii Šimkovej. Malí predškoláci sa po polhodinovej prechádzke našim mestom ocitli v skutočnej športovej hale. Tu na nich čakali už naši tréneri aj so svojim špeciálnym asistentom klaunom Knotkom. Pripravili si pre nich niekoľko pohybových aktivít. Detičky si vyskúšali prekážkovú dráhu, hádzanie mini rakiet na cieľ a na záver sa vžili do kože skutočných hádzanárov a po prekonaní nášho šaša vsietili svoje prvé hádzanárske góly. Vynikajúcu náladu umocnila aj sladká odmena pre každého maléhо športovca. Deti aj tréneri si čas v hale veľmi užili. Veríme, že medzi škôlkarmi vyrastajú nádejní športovci, ktorí budú Modru o pár rokov reprezentovať na najvyššej úrovni. Hneď ako to situácia čo i len trochu dovolí, budeme v podobných aktivitách pokračovať aj s ostatnými modranskými škôlkami a dúfame, že sa z týchto akcií stane príjemná tradícia.

David BERNER

FOTO: ARCHÍV ŠKOLY

Poďakovanie

V mene našich detí – predškolákov z Vŕškov, by sme sa chceli touto cestou poďakovať oddielu hádzanej v Modre, predovšetkým pánovi Vladimírovi Lackovičovi za skvelý projekt a perfektnú organizáciu ako priblížiť deťom pravidlá hádzanej. Nápad sa nám pedagógom aj rodičom veľmi páčil, keďže pre deti je pohyb prirodzený, prináša im radosť a podporuje zdravie. Deti boli plné očakávania, lebo mnohé neboli ešte v takej veľkej športovej hale. Čakali ich športoví tréneri, klaun Knotko a nakoniec sladká odmena. Deti sa oboznámili s pravidlami hádzanej, vyskúšali si rôzne pohybové aktivity, pri ktorých ukázali trénerom svoje pohybové zručnosti. Cieľ tohto projektu bol splnený. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu, veď v Modre už v tomto oddieli vyrástlo veľa skvelých športovcov, ktorí reprezentujú naše mesto, ale aj krajinu.

Lucia ŠIMKOVÁ, riaditeľka MŠ Sládkovičova Modra

INZERCIA

Informujeme všetkých členov o.z. Holý vrch, ako aj podporovateľov petície proti zmenám funkčného využitia zóny PK4/1, situovanej v tesnom dotyku s Holým vrchom, že: rozhodnutie mesta Modra o umiestnení stavby „Prístupová komunikácia pre obsluhu územia" vedenom pod č. SOÚ-1008/2021-44-Zvo je nezákonné a prokurátor Okresnej prokuratúry Pezinok z dôvodu jeho nezákonnosti podal dňa 21. 10. 2021 protest. Požiadavku na nahliadnutie do dokumentácie monitorujúcej občianske aktivity v tejto veci adresujte e-mailom: nechcemecestu@gmail.com. Reportáž o tejto téme, odvysielanú 30. 5. 2021, nájdete v archíve RTVS Občan za dverami.

Občianske združenie Holý vrch

Riadková inzercia

● Kúpim vinohrad v Modre na Kalvárii, v Starých horách alebo na Hlinách. Môže byť aj neobrábaný. **Tel.: 0905 696787**

● Masáže – Michal Bednarovský, Vajanského 1, Modra. **Tel.: 0915 977 517**

Inzerujte v Modranských zvestiach
zvesti@kcmodra.sk

FARMÁRSKY KOŠÍK
TO PRAVÉ SLOVENSKÉ
NA VÁŠ VIANOČNÝ STÔL
Údené mäso a klobásky, stupavské kyselé zelé priamo zo suda, sušené hríby, čerstvé ryby, domáca hydina, lokše a mnohé ďalšie dobroty iba zo Slovenska
TEŠÍME SA NA VÁS
NA VAJANSKÉHO 54, MODRA
(VEDĽA DETSKÝCH LEKÁROK)

OPTIGEMINI
optika a hodinky
kontakt: 033 647 50 88
predaj a servis
Využite kvalitné služby za nízke ceny
• ŠTÚROVA 69
Modra (NÁMESTIE)
• VAJANSKÉHO 1
Modra (NEMOCNICA)
PONDELOK - PIATOK
8.00 - 13.30 a 14.00 - 17.30

PREDAJ, PRENÁJOM, OCENENIE NEHNUTEĽNOSTÍ
PRIKLOŇTE SA K SKÚSENOSTIAM
directreal 4YOU
SIMONA PÁNIKOVÁ
+421 (0) 907 659 213
s.panikova@directreal.sk
Šancová 6, 902 01 Pezinok | directreal.sk/simona-panikova

Spomienka

Už navždy prestali pre Teba hviezdy svietiť, už navždy prestalo pre Teba slnko hriať, ale tí čo Ťa mali radi, nikdy neprestanú na Teba spomínať. So smútkom v srdci sme si 4. novembra 2021 pripomenuli 11. výročie, kedy nás vo veku 59 rokov navždy opustil náš milovaný manžel, ocino a dedko Ladislav Kubiš. S láskou a úctou spomína manželka, dcéry Katarína a Zuzana s rodinou, syn Juraj, vnuci Adamko, Hugo, Jakubko, vnučka Natálka a ostatná smútiaca rodina. Ten, kto ho poznal, spomenie si, ten, kto ho mal rád, nezabudne...

Tichá spomienka

Keby sa tak dal vrátiť čas, otvoriť oči a počuť tvoj hlas, dotknúť sa Ťa dlaňou, pošepnúť Ti len, všetko bude dobré, zostaň len... Márne ťa naše oči hľadajú, márne nám slzy po tvári stekajú, ako Ti z očí žiarila láska a dobrota, tak veľmi nám chýbaš každý deň nášho života. Dňa 23. 12. 2021 uplynul rok čo nás navždy opustil náš milovaný Rudolf Lukáč. S hlbokou bolesťou a láskou v srdci spomínajú rodičia, partnerka a brat s rodinou. Kto ste ho poznali venujte mu tichú spomienku.

Spomienka

Dňa 26. 12. 2021 uplynie 7 rokov čo nás navždy opustil náš manžel, otec a starý otec Vladimír Mesík. S láskou spomínajú manželka Helena, synovia Vladimír, Juraj a dcéra Jarmila s rodinami. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Tichá spomienka

Dňa 7. 12. uplynulo 40 rokov, čo nás navždy opustil náš otec, dedko, pradedko, prapradedko Jozef Sečkár. Spomíname s láskou.

Spomíname

Ten kto poznal, spomenie si. Ten kto miloval, nezabudne. Dňa 20. 12. uplynie 30 rokov odkedy nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, brat, dedko, pradedko František Sečkár.

Spomíname

Dňa 3. 12. uplynol rok, čo nás navždy opustil náš drahý manžel, otec, dedko a priateľ Milan Masarovič. Kto ste ho poznali, prosím venujte mu tichú spomienku. Smútiaca rodina.

Spomienka

Dňa 21. 12. 2021 budú dva roky čo nás navždy opustil náš manžel, otec, dedko Ľuboslav Kľúčik vo veku nedožitých 75 rokov. Kto ho poznal, nech si spomenie, kto ho mal rád, nech nezabudne. S láskou spomína rodina.

Tichá spomienka

Tak tíško odišla duša Tvoja, nestihol si ani povedať – zbohom, rodina moja. Dňa 22. 12. 2021 uplynie 15 rokov, čo nás náhle opustil náš drahý Štefan Janotík. Kto ste ho poznali, venujte mu prosím tichú spomienku.

Zo zbierok SNM–Múzea Ľudovíta Štúra

Ignác Bizmayer patrí medzi vrcholných tvorcov keramickej figurálnej plastiky. Vychádzal z ľudovej fajansy, zo zvykov a tradícii slovenského ľudu, inšpiroval sa dielami Ferdiša Kostku, Heřmana Landsfelda, Frantu a Jože Úprku. Ako učeň a mladý zamestnanec Slovenskej majoliky v Modre maľoval podľa predložených vzorov taniere, vázy, džbány väčších i menších rozmerov. Postupne vnášal do tvorby vlastnú inováciu a zdokonaľoval sa. Figurálne plastiky a kompozície sprvu mali detaily domaľované štetcom, neskôr boli modelované výhradne prstami, v čom Ignác Bizmayer získal dokonalú majstrovskú zručnosť a zachytil živý výraz modelovaných výjavov.

Múzeum Ľudovíta Štúra začiatkom 80. rokov 20. st. začalo do svojich zbierok získavať figurálne plastiky, reliéfne taniere, kachlice a ďalšie diela Ignáca Bizmayera so zámerom vystaviť ich. V zbierkach Múzea Ľudovíta Štúra sa nachádzajú i diela zamerané na oblasť Modry a priľahlého regiónu vo forme pracovnej tematiky (cyklus Vinohradnícky rok) a ľudovej svadby (ženích a nevesta z Modry, ženích a nevesta z Modry–Kráľovej). Viacero diel vytvoril národný umelec na objednávku múzea. Výnimkou z jeho klasickej tematickej zostavy sú keramické plastiky Ľudovíta Štúra v dvoch variáciách. Jedna plastika predstavuje Ľudovíta sediaceho na lavičke a druhá stojaceho pri strome.

Dielo Ignáca Bizmayera je zaraďované do viacerých okruhov. Patrí medzi ne biblická tematika, motívy vinohradníckeho roka, zbojníci a jánošíkovské tradície, téma protifašistického odboja, kapely hudcov a sólisti, ženy a muži pri tradičných ľudových prácach, motívy trhov, svadobné motívy, zvieratká a vtáčiky, motívy detí. Medzi biblické témy Ignáca Bizmayera patrí keramický reliéf Madona. Vznikol v r. 1986, predstavuje pannu Máriu s Ježiškom na rukách a s holubicou. Reliéfny tanier Klaňanie troch kráľov (1994) obsahuje na dne figurálny motív tradičnej betlehemskej maštaľky s Ježišom v jasliach a s klaňaním sa troch kráľov. Keramická plastika Ženy z Liptovskej Lúžnej (1981) v tradičnom odeve daného regiónu je ukážkou zimnej kompozície.

Výrazným znakom tvorby Ignáca Bizmayera je maľovaný ľudový odev plastík. Skoro vo všetkých témach a variáciách je základom typickým pre Bizmayerove dielo. Do detailov vymodelované a maľované party nevies, svadobné obradné oblečenie párov, či jednoduchší odev pracovných tém vychádza z verného spodobenia tradičného odievania daného regiónu. Ignác Bizmayer sa dôsledne pridržiaval kompozície krojov, výšiviek, farebnosti a ďalších detailov a doplnkov, verne ich spodobil vo svojich plastikách a vtlačil tým neopakovateľnú pečať slovenskému výtvarnému umeniu.

Sylvia HRDLOVIČOVÁ, kurátorka SNM–Múzea Ľudovíta Štúra

FOTO: ARCHÍV ZBIEROK SNM–MEŠ, MIROSLAV SLÁMKA, 2X

Na fotografiách: *V spolupráci so SNM–Múzeom Ľ. Štúra vydala Slovenská pošta 12. 11. 2021 v edícii Vianoce známku s motívom Madony, obálku so zimným motívom Ženy z Liptovskej Lúžnej a pohľadnicu s reliéfnym tanierom Klaňanie troch kráľov.*

Múzeum Ľudovíta Štúra v čase aktuálnych opatrení

Slovenské národné múzeum – Múzeum Ľudovíta Štúra pripravilo nové publikácie a výstavy, prístupné podľa aktuálnych pandemických opatrení. V prípade zatvorenia pre verejnosť vybavujeme požiadavky návštevníkov cez výdajné okienko zriadené v nádvorí múzea, prístupné v utorok až piatok v čase od 8.30 do 15.30 hod.

V čase sprístupnenia expozícií a výstav treba dodržať aktuálne opatrenia pre vstup do múzea, ktoré si môžete overiť telefonicky: 0905/719 273, 033/647 27 65 (prípadne 0918/645 827). Návštevníci si môžu pozrieť stále expozície v hlavnej budove na Štúrovej 84: Pamätná izba Ľ. Štúra, Ľudovít Štúr a moderné Slovensko a výstavu Ľubomír Kellenberger, ktorú sme pripravili pri príležitosti 100. výročia jeho narodenia a potrvá do konca marca 2022. V Múzeu slovenskej keramickej plastiky sa nachádza stála expozícia Z histórie modranskej keramiky a výstava Ignác Bizmayer – výber z tvorby. V bašte na prízemí si môžu návštevníci pozrieť malú výstavu ČreP! PreČ?, ktorá predstavuje autorské diela z Keramického sympózia v Slovenskej ľudovej majolike z rokov 2020 a 2021. Zároveň ponúkame možnosť zakúpiť si v pokladniach múzea rôzne publikácie venované štúrovcom, hrčiarstvu, ľudovému odevu, keramickým majstrom i umelcom, ktorí v Modre pôsobili – pôsobia a histórii Modry a okolia. Do pozornosti dávame nový nástenný kalendár na rok 2022 Ľudový odev z Modry–Kráľovej. Viaceré z nich si môžete pozrieť aj v E-shope Slovenského národného múzea (www.snm.sk).

V prípade záujmu vám publikácie zašleme aj poštou na dobierku. **(vj)**

FOTO: ARCHÍV SNM–MEŠ

Malé hliny
MODRA

Zelené bývanie v tichej lokalite

Bytové domy s bytmi zažívajú nový boom. Svojím spôsobom sa približujú k bývaniu v rodinnom dome. Mnohí dnes nemajú chuť starať sa o veľké domy, no zároveň túžia po vlastnej komfortnej zóne. Bytový komplex v Malých hlinách s bytmi, ku ktorým patrí malá záhradka alebo veľká terasa, je preto skvelé riešenie.

Tichá lokalita Malé hliny sa nachádza na okraji mesta Modra. Všetky služby sú na dosah a do centra sa za niekoľko minút dostanete po svojich, mestskou dopravou, autom či čoraz obľúbenejším spôsobom – bicyklom alebo kolobežkou.

Priestor podľa vašich predstáv

V Malých hlinách sú k dispozícii pre bývanie jedno až trojizbové byty v rôznych výmerách. K niektorým je záhradka alebo stálozelená terasa. Ostatné byty majú priestranné balkóny. Dispozičné riešenia bytov navrhli profesionáli a presne spĺňajú požiadavky súčasného človeka. Šikovný priestor vám zároveň dovolí zariadiť si vaše bývanie presne tak, ako potrebujete. Nemusíte sa ničím obmedzovať.

Ušetrite za základnú výbavu

Všetky byty v Malých hlinách dáva developer do užívania vo vysokej štandardnej výbave s dôrazom na ekológiu. To znamená, že v kúpeľni osadil kvalitné a dizajnové obklady a sanitu, do miestností položil podlahy a kvalitné dvere. Súčasťou štandardu je aj klimatizácia a vonkajšie elektrické žalúzie. Takto na nič nemusíte čakať, môžete sa hneď sťahovať.

Detské ihrisko a množstvo zelene ako nový štandard

Lokalita Malé hliny má všetko, čo potrebuje dnešný človek pre komfortný život. K tomu samozrejme patrí aj miesto pre deti. Atops Develepment 1 tu naplánoval veľké detské ihrisko, plne osadené zeleňou. Voľný čas strávia na peknom námestí s parkom či v zelenej oddychovej zóne. Ak popri hre s deťmi dostanete chuť na voňavú kávu alebo sladký koláčik, stačí zbehnúť do prevádzok, ktoré budú súčasťou komplexu. Káva priamo z kaviarne vám ihneď spraví deň.

Kus prírody na balkónoch aj na terasách

Projekt Malé hliny kladie silný dôraz na ekologickosť, bude mať až 14 385 m² verejnej zelene. Developer stavil na zelené strechy, ktoré zabraňujú prehrievaniu budov. Navyše perfektne zapadnú do prostredia. Netradične sú navrhnuté aj fasády domov a balkóny. Dominovať im bude divoký vinič.

Obrovskou výhodou Modry je pohodlná dostupnosť do Bratislavy, Pezinka či Trnavy, ale najmä nižšie ceny bývania. ATOPS Development 1 s.r.o. odovzdá prvé byty do užívania už začiatkom roka 2023. Aktuálne prebieha výstavba prvých bytových domov, ktorú si môžete pozrieť v galérii na stránke projektu www.malehliny.sk alebo aj osobne. Zaujali vás, alebo sa chcete o nich dozvedieť viac? Využite uvádzacie ceny a dohodnite si stretnutie s predajcom.

ATOPS Development 1 s.r.o.

www.malehliny.sk
predaj@atops.sk

Modranská kultúra sa popasovala s druhým pandemickým rokom

Obdobie pandémie pretrváva a jednoduché to nemá azda nikto. Pre každého je dôležitejšie niečo iné, no v konečnom dôsledku si oddýchnuť od ťažkých dní potrebuje každý. A ako inak to ide lepšie, než s kultúrou. Nie je nad to pozrieť si dobrý film, vypočuť skvelý koncert či zhliadnuť výstavu alebo byť účastný zaujímavej diskusie. O tom, aký bol teda rok 2021 v oblasti kultúry v Modre sme sa porozprávali s riaditeľom KC Jánom Sklenárom.

Blížia sa Vianoce, čas pokoja aj čas bilancovania. Aké najzásadnejšie zmeny prežívalo KC v roku 2021?

Tých zmien bolo naozaj veľa a súviseli v najmä s neľahkou pandemickou situáciou, v ktorej sme sa všetci ocitli. Museli sme sa naučiť veľmi flexibilne reagovať na všetky zmeny, ktoré defacto prichádzali z týždňa na týždeň, resp. zo dňa na deň. Pri našej práci je veľmi dôležité plánovanie. Zvykne sa hovoriť, že čím dôslednejšie plánovanie, tým ľahšia a kvalitnejšia realizácia. Nehovoriac o tom, že mnohé projekty sa musia plánovať aj s niekoľkomesačným predstihom. Napríklad pri tvorení dramaturgie na podujatia ako je povedzme Vinobranie, musíte umelcov oslovovať s veľkým predstihom, aby ste mali istotu, že vo vašom termíne budú môcť v Modre vystúpiť. Zároveň musíte zabezpečiť veľa služieb, ktoré vám niekto dodáva a ak si službu neobjednáte v predstihu hrozí, že budete mať problém ju zabezpečiť. Začiatok roka, poznačený 2. vlnou pandémie koronavírusu, bol náročný. Všetky naše podujatia sme presunuli do on-line priestoru a pokúsili sme sa byť aspoň takouto formou v kontakte s našimi návštevníkmi. Naše priestory sa premenili na improvizované filmové štúdia, vysielali sme napr. pásmo k Veľkej noci a mnoho diskusií so zaujímavými hosťami. Zároveň sme v tomto období veľmi intenzívne pracovali na úprave našich priestorov a vykonávali sme činnosti, na ktoré počas bežnej prevádzky nebol čas. Napriek všetkým problémom, ktoré pandémia priniesla, sme počas roka 2021 zorganizovali viac ako 50 podujatí, čo je, myslím, veľmi solídna bilancia.

Vráťme sa o pár mesiacov nazad a povedzme si viac o vydarenom Kultúrnom lete v radnici...

Takmer ihneď po uvoľnení opatrení sme sa opäť pustili do organizovania „živých" podujatí, pretože to je hlavnou náplňou našej činnosti. Myslím, že ako prví, minimálne v bratislavskom kraji, sme už 19. mája zorganizovali koncert v Nemeckom ev. kostole. Prvého júna u nás vystúpilo Radošinské naivné divadlo ešte s obmedzenou kapacitou publika no a neskôr to išlo takpovediac ako na bežiacom páse. Neustálym zapínaním a vypínaním kultúry počas roka 2021 sme boli často konfrontovaní s tým, že boli obdobia, že sme za mesiac zorganizovali jedno, možno dve podujatia a aj to len on-line formou a potom prišli mesiace keď sme sa takmer nezastavili. Príkladom je spomínané Kultúrne leto. Vyjadrené v číslach: uviedli sme 7 filmových projekcií v Letnom kine pod hviezdami, 9 podujatí, medzi ktorými nechýbali bábkové predstavenia, inscenované čítania, workshopy či diskusie. Víkendy patrili v našej radnici už tradične koncertom, divadlám či festivalom. Kultúrne leto otvorila svojim výborným koncertom kapela Polemic a išlo vôbec o ich prvý koncert po vynútenej ročnej prestávke. Tento rok sme sa rozhodli potešiť aj obyvateľov Kráľovej, pre ktorých sme pripravili letný mini festival. Tých aktivít počas leta bolo neúrekom. Leto 2021 bolo opäť vydarené a z reakcií publika bolo zrejmé, ako veľmi im kultúrne podujatia v pandemickom roku chýbajú.

Modre nebolo v tomto roku súdené zorganizovať Vinobranie. Konala sa však menšia forma podujatia s názvom a to Vínohranie. Ako naň spomínate?

Nebolo to vôbec jednoduché a spolu s mestom sme stáli pred neľahkou otázkou, či podujatie zrušiť alebo sa pokúsiť o komornejšiu formu a aspoň z časti uspokojiť obyvateľov a návštevníkov Modry. Mnohé mestá tohtoročné Vinobranie neorganizovali vôbec. Nakoniec sme sa rozhodli podstúpiť aj isté riziká a v rámci všetkých platných protipandemických opatrení zorganizovať toto podujatie. Ako zostavovateľ celej dramaturgie VínoHrania som stál pred neľahkou úlohou. Pripraviť ju tak, aby paradoxne nepritiahla tisícky ľudí, z objektívnych dôvodov, no záro-

FOTO: NINA SKALÍKOVÁ

FOTO: MARTINA MLČÚCHOVÁ, 2X

veň uspokojila čo najviac cieľových skupín. Napriek tomu záujem návštevníkov prekročil naše očakávania a opäť sa ukázalo, že Modra má úžasné publikum. Takisto umelci, ktorí u nás vystúpili, nešetrili slovami chvály. Za seba ako aj za KC Modra môžem skonštatovať, že sa podujatie podarilo a spätná väzba bola vynikajúca.

I keď je kultúra pozastavená, práca sa vždy nájde. Jednou z realizovaných aktivít bola aj ďalšia etapa rekonštrukcie mestskej knižnice. Povedzte nám viac o tomto projekte...

Presne ako hovoríte. Práca sa vždy nájde a aj v oblasti správy našich budov je jej naozaj neúrekom. Okrem spomínanej rekonštrukcie knižnice, sa nám tento rok s finančnou podporou mesta podarilo kompletne zrekonštruovať kotolňu v kine Mier, ktorá bola v havarijnom stave. Úlohou druhej fázy rekonštrukcie našej knižnice bolo nadviazať na prvú fázu a vizuálne knižnicu zjednotiť s centrálnou sálou. Vymenili sme starý policový systém, dokončili bočnú miestnosť a osadili nový a moderný obslužný pult. V zrekonštruovanej miestnosti tak vzniklo nové oddelenie odbornej literatúry a takisto príjemné miesto na štúdium a prácu s užívateľským počítačom. Z novej knižnice sa veľmi tešíme a pevne verím, že si ju obľúbia aj naši čitatelia a návštevníci. Neskromne poviem, že krajšiu knižnicu by ste v našom kraji asi dlho hľadali.

FOTO: MARTINA MLČÚCHOVÁ

Onedlho sa začne rok 2022. I keď dnes nevieme ako bude prebiehať, no predsa, na ktoré programy sa môžeme tešiť a aké investície pripravujete?

Zdá sa mi, že rok 2022 bude pre našu organizáciu prelomový. Samozrejme nikto z nás nemá veštecký guľu a všetko závisí od toho, ako sa bude ďalej vyvíjať pandemická situácia. Ja pevne verím, že sa už zastabilizuje a nebudeme konfrontovaní s neustálym vypínaním a zapínaním kultúry. V oblasti investícií máme takisto veľké plány. Na jar 2022 pripravujeme kompletnú rekonštrukciu kotolne v KC Modra. V spolupráci s mestom sme podali žiadosť na nenávratný finančný príspevok v rámci programu IROP – MKSR, ktorý má zlepšiť materiálno-technologické vybavenie Kultúrneho domu Ľ. Štúra. Ak uspejeme, vo veľkej sále by sa mala dobudovať vzduchotechnika a akustika, čo by niekoľkonásobne zvýšilo kvalitu a komfort podujatí. Čo sa týka programov sme optimisti a pevne veríme, že v roku 2022 budeme vedieť už plnohodnotne robiť všetky podujatia, na ktoré sme boli v Modre zvyknutí. Za všetky spomeniem Modranský Piknik, Kráľovské hodovanie, Kultúrne leto, Vinobranie či Adventná Modra. Držte nám palce, aby sme sa čoskoro opäť stretli na našich podujatiach či v novo-zrekonštruovaných priestoroch. My sa už na vás veľmi tešíme!

Na záver mi dovoľte zaželať v mene KC Modra všetkým čitateľom MZ pokojné, inšpiratívne a láskou naplnené vianočné sviatky. Všetko dobré do nového roka, hlavne veľa zdravia, ktorého hodnotu si v týchto ťažkých časoch všetci uvedomujeme asi najviac.

Zhovárala sa J. KUCHTOVÁ

Slávnostné otvorenie vynovenej knižnice

Mestská knižnica v Modre je po druhej fáze rekonštrukcie opäť čitateľskej verejnosti k dispozícii v plnom rozsahu a so všetkými poskytovanými službami, samozrejme s ohľadom na aktuálne platné opatrenia vlády v súvislosti so zamedzením šírenia ochorenia Covid-19. Slávnostného prestrihnutia pásky sa ujal primátor Modry Juraj Petrakovič spoločne s riaditeľom KC Modra Jánom Sklenárom za prítomnosti poslancov mestského zastupiteľstva. Autorom návrhu rekonštrukcie je architekt Matúš Bišťan.

Vo februári 2021 získalo Kultúrne centrum Modra a mestská knižnica ďalšie finančné prostriedky na rekonštrukciu tohto obyvateľmi vyhľadávaného kultúrneho a vzdelávacieho stánku. Vďaka sume 8000 eur z grantu získaného z Fondu na podporu umenia podporujúceho rozvoj knižničnej infraštruktúry, finančnej podpore mesta v sume 7000 eur s dofinancovaním 3000 eur z rozpočtu Kultúrneho centra sa podarilo vybudovať nový vstup do knižnice a nový obslužný pult, umiestnený v časti nového vstupu. Vizuálne bol zjednotený priestor knižnice s centrálnou sálou. Úpravy plynule nadviazali na prvú fázu rekonštrukcie, ktorá sa realizovala v apríli 2020. V zrekonštruovanej miestnosti vzniklo nové oddelenie odbornej literatúry a oddelenie beletrie, nechýbajú nové kútiky na štúdium, či miesto pre užívateľský počítač. Knihy si možno vyberať osobne alebo cez on-line katalóg na https://kniznica.kcmodra.sk. A objednať si ich e-mailom na kniznica@kcmodra.sk. **(red)**

FOTO: JANA KUCHTOVÁ, 2X

Malý mestský festival o veľkých veciach

Aký bol festival 89–Ty?

Považujeme za veľmi dôležité prinášať pre vás aj podujatia ako festival 89–Ty. Deň boja za slobodu a demokraciu sme aj tento rok oslávili prednáškou a diskusiou s historičkou Marínou Zavackou, na tému Totalitné režimy slovenských dejín, iste nezabudnuteľným bude aj výborný koncert českého hudobníka, skladateľa a aktivistu Davida Kollera a jeho kapely. Koncertu predchádzala diskusia, v ktorej sa Michal Kaščák rozprával s Davidom Kollerom a Marošom Pavúkom, zakladateľom a majiteľom legendárneho hudobného klubu Bombura v Brezne o umení a nežnej revolúcii. Malý mestský festival skončil premietaním slovenského dokumentárneho filmu Komúna v kine Mier, ktorý je venovaný zabudnutému životnému príbehu umelca, filozofa a politika Marcela Strýka.

FOTO MARTINA MLČÚCHOVÁ, 2X

Festival je oslavou slobody, demokracie a humanizmu. Odkaz novembra 1989 vnímame ako príležitosť diskutovať aj o súčasných kultúrnych a spoločensko-politických témach. Festival nadväzuje na sériu diskusií, rozhovorov, premietaní a divadiel, ktoré v Modre už 5 rokov organizuje KC Modra spoločne s Artforom Pezinok a v spolupráci s Michalom Kaščákom a agentúrou Pohoda. Bolo to opäť výnimočné a bolo nám veľkou cťou pripraviť koncertný zážitok s legendou česko-slovenskej hudobnej scény. Pre nás bude určite patriť medzi tie nezabudnuteľné. Za finančnú podporu projektu ďakujeme Mestu Modra a priateľom. Vďaka patrí aj partnerom, ktorí nás tento rok podporili, Hotel pod Lipou Resort, združeniu modranských vinárov a vinohradníkov – Víno z Modry a mnohým ďalším. V neposlednom rade ďakujeme všetkým vám, že ste si spolu s nami pripomenuli ideály a hodnoty, ktoré 17. november 1989 symbolizuje. Boli ste opäť vynikajúce a veľmi vnímavé publikum. Ďakujeme a tešíme sa na vás opäť o rok. **Ján SKLENÁR, KC Modra**

Vďaka podpore divákov zvládlo kino aj náročné obdobie

Rok 2021 bol nesmierne náročný. Špecifikovať dôvod nie je potrebné. Prvých 5 mesiacov roka sme vám mohli prinášať filmové zážitky len online prostredníctvom virtuálnej kinosály #kinaspolu. Táto iniciatíva vznikla a bola spustená v decembri roku 2020 a iniciátorom vzniku trvalej virtuálnej kinosály bolo práve naše kino. Bola v prevádzke do júla a potom si dala malú pauzu. Aktuálne s partnermi rokujeme o jej oživení. Diváci sa do kín mohli vrátiť od júna a kinosály ostali otvorené do polovice novembra, pri rôznych obmedzeniach. Implementácia týchto obmedzení nebola vždy ľahká. Ale sme veľmi radi, že naši verní diváci sa do kina vrátili a navštevovali nás pravidelne. Ak by sme si porovnali rovnaké mesiace (jún – november) v roku 2021 a 2019, teda v čase pred pandémiou vyšiel by nám rozdiel 1230 divákov. Z tohto pohľadu si môžeme povedať že fanúšikovia kina a filmu sa do kín chcú vrátiť a aj sa vrátili.

Úspešné v tomto roku bolo aj Letné kino. Podarilo sa nám získať prostredníctvom Nadácie ZSE prostriedky na nákup nového projektora. Tešila nás aj návštevnosť na predstaveniach na nádvorí starej radnice. A čo si priať do nového roka? Určite otvorené kinosály bez obmedzení, veľa dobrých filmov a veľa vás divákov.

Roman ZATLUKAL, dramaturg

Top 15 filmov za rok 2021

1. Labková Patrola vo Filme
2. Duna
3. Krúdovci: Nový Vek
4. Známi Neznámi
5. Chlast
6. Prvok, Šampón, Tečka a Karel
7. Nie Je Čas Zomrieť
8. Karel
9. Venom 2: Carnage Prichádza
10. Baby Šéf: Rodinný Podnik
11. Láska v Toskánsku
12. Divoký Spirit
13. Správa
14. Mačky a Psy 3: Labky Na To!
15. Raya a Posledný Drak

MODRANSKÉ ZVESTI - mesačník vydáva Kultúrne centrum Modra, Sokolská 8, 900 01 Modra, IČO: 46 867597. Redaktor: Mgr. Jana Kuchtová, graf. úprava: Roman Benčurík. Redakčná rada: Miriam Fuňová, Zuzana Tichá, Naďa Kovárová, Vladimír Neuschl, Roman Benčurík. Adresa redakcie: Sokolská 8, 900 01 Modra, tel.: 0911 999 784, e-mail: zvesti@kcmodra.sk. Tlač: MEDIAL Net s.r.o. Nevyžiadané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Redakcia si vyhradzuje právo na úpravu externých materiálov. Príspevky od externých autorov sa nemusia zhodovať s názormi redakcie. Uzávierka čísla: 8. 12. 2021. Uzávierka nasledovného čísla: 19. 1. 2022. NEPREDAJNÉ! EV 449/08. ISSN1339-3251. www.modra.sk